

Socialförsäkringen i siffror 2019

”

Totalt mottog 602 000 personer sjukpenning någon gång under 2018, varav 64 procent var kvinnor och 36 procent män.

← Läs mer på sida 46

Försäkringskassan 2019
ISSN: 1650-2248
ISBN: 978-91-7500-406-8
FK 141
Grafisk form: Monica Mc Ewen
Grafisk produktion: Kristina Malm
Tryckeri: TMG Tabergs, 2019
Typsnitt: Neue Haas Grotesk, Chronicle

Försäkringskassan
103 51 Stockholm
Telefon 08-786 90 00
E-post: huvudkontoret@forsakringskassan.se
Mer statistik om socialförsäkringen finns på Försäkringskassans
webbplats www.forsakringskassan.se/statistik

Socialförsäkringen i siffror 2019 kan beställas via
e-post forlag@forsakringskassan.se.
Priset är 120 kronor exklusive moms och porto.

Förord

Försäkringskassan är en av Sveriges 28 statistikansvariga myndigheter och publicerar officiell och annan statistik inom socialförsäkringsområdet. Det innebär att Försäkringskassan ska utveckla, framställa och sprida objektiv och allmänt tillgänglig statistik för allmän information, utredningsverksamhet och forskning. Som del i detta uppdrag ger Försäkringskassan årligen ut *Socialförsäkringen i siffror* som syftar till att med statistik och kommentarer redovisa ersättningar som administreras av myndigheten.

Socialförsäkringen är ett naturligt inslag i de flestas liv. Den har stor betydelse inte bara för människors trygghet och välfärd utan också för samhällsekonomin. De totala utgifterna för de försäkringar och bidrag som administrerades av Försäkringskassan utgjorde år 2018 cirka 225 miljarder kronor, eller motsvarande knappt 5 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP).

Många medarbetare på Försäkringskassan har deltagit i arbetet med *Socialförsäkringen i siffror 2019*. Josefine Heinevik har skrivit kapitlet om Socialförsäkringens mottagare och varit redaktör för publikationen. Maria Corin och Andreas Leandersson har skrivit kapitlet om socialförsäkringens finansiella omfattning, Magdalena Kubien kapiteln om Ekonomisk trygghet för familjer och barn och Ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning och Ulrik Lidwall kapiteln om Ekonomisk trygghet vid sjukdom och Annan utbetalning.

Stockholm juni 2019

Maria Rydbeck
Överdirektör

Innehåll

Socialförsäkringens mottagare	8
Socialförsäkringens finansiella omfattning	14
Socialförsäkringens utgifter	14
Ekonomisk trygghet för familjer och barn	18
Barnbidrag	18
Föräldrapenning	20
Graviditetspenning	25
Tillfällig föräldrapenning för vård av barn	26
Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption	29
Tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar	30
Tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit	31
Underhållsstöd	32
Bostadsbidrag	34
Ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning	36
Vårdbidrag	36
Handikappersättning	40
Assistansersättning	42
Bilstöd	44
Ekonomisk trygghet vid sjukdom	46
Sjukpenning	46
Arbetslivsinriktad rehabilitering	50
Aktivitetsersättning och sjukersättning	52
Närståendepenning	57
Bostadstillägg till personer med aktivitetsersättning eller sjukersättning	58
Arbetsskadeersättning	60
Annan utbetalning	62
Tandvård	62
Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning	65
Etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning	67
Publicerat av Försäkringskassan	69

Inledning

Den svenska socialförsäkringen syftar till att ge ekonomisk trygghet under livets olika skeden och omfattar i stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige. Försäkringen är en viktig del av de offentliga trygghetssystemen och har stor betydelse, inte bara för enskilda, hushåll och företag, utan för hela samhälls-ekonomi. I de delar av socialförsäkringen som Försäkringskassan administrerar ingår främst försäkringar och bidrag som betalas ut till barnfamiljer, till sjuka och till personer med funktionsnedsättning. Från och med januari 2010 administrerar Pensionsmyndigheten försäkringar och bidrag inom socialförsäkringen som betalas ut till pensionärer. Dessa ersättningar inkluderas inte i denna publikation.

Socialförsäkringens utgifter för de ersättningar som administrerades av Försäkringskassan var år 2018 cirka 225 miljarder kronor, eller motsvarande knappt 5 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP). Administrationskostnaden uppgick till drygt 9 miljarder kronor, vilket ger en total utgift på drygt 234 miljarder kronor. Lite mer än hälften av utgifterna gick till sjuka och personer med funktionsnedsättning, drygt en tredjedel gick till barn och familjer samt resterande del till andra ersättningar inom främst arbetsmarknadsområdet samt till administration.

Socialförsäkringen i siffror 2019 ger en övergripande beskrivning av de ersättningar som administreras av Försäkringskassan. Socialförsäkringen beskrivs i tabeller, diagram och kartor utifrån områdena socialförsäkringens mottagare, socialförsäkringens finansiella omfattning, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning, ekonomisk trygghet vid sjukdom samt annan utbetalning. Några av de mått som beskrivs för de olika ersättningarna är antal mottagare, utbetalt belopp och genomsnittlig ersättning. För att sätta statistiken i sitt sammanhang finns för varje ersättning en regelruta som på ett överskådligt sätt beskriver det gällande regelverket. Försäkrade har olika behov av socialförsäkringen och nyttjar den på olika sätt. Därför redovisas statistiken fördelat på kön och ålder, samt i vissa fall på län och födelseregion.

På Försäkringskassans webbplats för statistik och analys, www.fk.se/statistik, finns en PDF-version av Socialförsäkringen i siffror 2019 samt ett diagramunderlag som länkar till den underliggande statistiken. I detta diagramunderlag finns längre tidsserier än de som visas i diagrammen i den tryckta publikationen.

På Försäkringskassans webbplats för statistik och analys www.fk.se/statistik finns mer statistik kring de ersättningar som ingår i Socialförsäkringen i siffror. Frågor om den statistik som ingår i publikationen eller officiell och annan statistik som finns publicerad på Försäkringskassans webbplats kan ställas per e-post till statistikenheten@forsakringskassan.se.

Läsanvisningar

För varje ersättning som redovisas i Socialförsäkringen i siffror 2019 finns en regelruta som kort beskriver regelverket för samma år som statistiken avser. I de fall där regelverket har ändrats under året redovisas de regler som gällde i slutet av år 2018. Regelrutan finns till för att hjälpa läsaren att sätta statistiken i sitt sammanhang. Ytterligare information om regelverket finns på Försäkringskassans webbplats, www.fk.se.

I begreppet ”dagar” innefattas genomgående enbart så kallade nettodagar, vilket innebär att till exempel två dagar med 50 procents ersättning räknas som en nettodag.

För beräkning av storleken på inkomstrelaterade dag ersättningar vid till exempel sjukpenning, graviditetspenning och föräldrapenning multipliceras ersättningsnivån (80 eller 75 procent) med en så kallad omräkningsfaktor som år 2018 var 0,97. Nivån på omräkningsfaktorn fastställs av riksdagen. Ersättningen vid inkomstrelaterade dag ersättningar är därför knappt 80 eller 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Dag ersättningarnas storlek beräknas olika beroende på om det är en tim-/dagberäknad ersättning (t.ex. tillfällig föräldrapenning) eller en kalenderdagsberäknad ersättning (t.ex. föräldrapenning). Detta innebär att trots att den maximala ersättningen baseras på 7,5 respektive 10 prisbasbelopp för tillfällig föräldrapenning och föräldrapenning så kan ändå det genomsnittliga dagbeloppet för tillfällig föräldrapenning överstiga det för föräldrapenning.

För ersättningar som betalas ut under en längre period kan uppgifter förändras under ärendets gång. Detta gäller till exempel pågående fall med sjukpenning, där diagnos kan förändras över tid. Statistiken i dessa tabeller bygger på senast registrerad diagnoskod i sjukfallen.

Diagnoserna som används är baserade på den svenska versionen av ICD-10. Diagnosgruppen psykiska sjukdomar baseras på diagnoskapitlet F00-F99 och innefattar genomgående även psykiska syndrom och beteendestörningar.

Inom vissa ersättningar kan de angivna totala utgifterna skilja sig från angivet utbetalt belopp för ersättningen. Det beror på att inom vissa ersättningar finns det andra utgifter kopplat till ersättningen än utbetalningar, till exempel utgifter för statlig ålderspensionsavgift.

Om inget annat anges är källan till statistiken i denna publikation Försäkringskassans datalager Store. Retroaktiva beslut, omprövningar, avslag med mera kan göra att statistik som tas ut vid olika tillfällen från Försäkringskassans datalager Store skiljer sig något åt. Därmed kan uppgifter om till exempel antal mottagare som redovisas skilja sig något från vad som har redovisats i andra sammanhang.

Diagrammet ”Andel av befolkningen med sjukersättning eller aktivitetsersättning per födelseregion i december 2018” har åldersstandardiserats. Detta eftersom åldersstrukturen varierar för olika födelseregioner, vilket är viktigt att ta hänsyn till då förekomsten av sjukdom varierar med ålder. En åldersstandardisering innebär att åldersstrukturen har justerats att bli lika för olika födelseregioner.

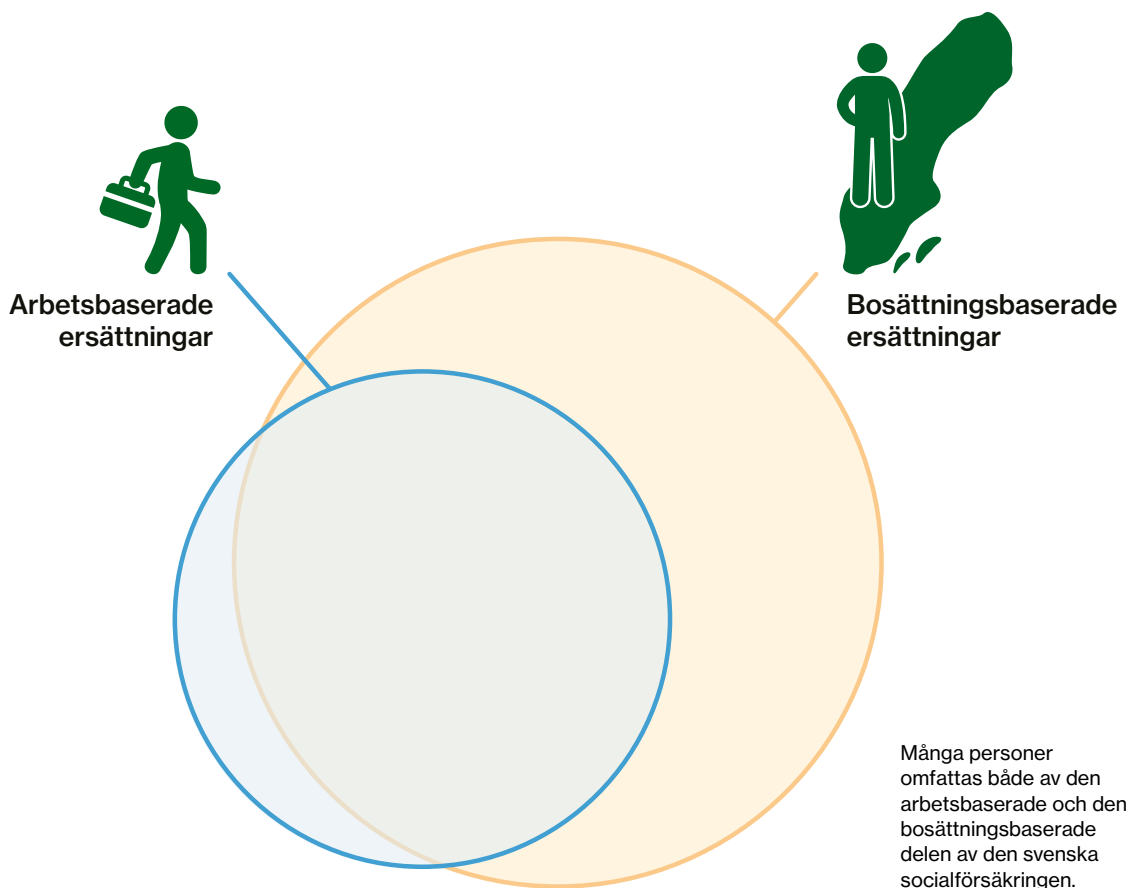
Socialförsäkringens mottagare

I stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige omfattas av den svenska socialförsäkringen. Den är en viktig del av de offentliga trygghetssystemen och har stor betydelse för både enskilda, hushåll och företag, men också för hela samhällsekonomin.

Socialförsäkringen är arbets- och bosättningsbaserad

I Sverige är en person försäkrad enligt det svenska socialförsäkringsystemet om hen bor eller arbetar i landet. En person kan genom att bo eller arbeta i Sverige ha rätt

till försäkringar och bidrag som är arbets- eller bosättningsbaserade. I stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige omfattas av den svenska socialförsäkringen.

Bosättningsbaserade ersättningar

För att vara berättigad till den bosättningsbaserade delen av det svenska socialförsäkringssystemet krävs att en person anses vara stadigvarande bosatt i Sverige.

Gemensamt för den bosättningsbaserade socialförsäkringen är att den ger ett grundskydd till personer som bor i Sverige. Flera av dessa ersättningar är utformade

som bidrag snarare än försäkringar.

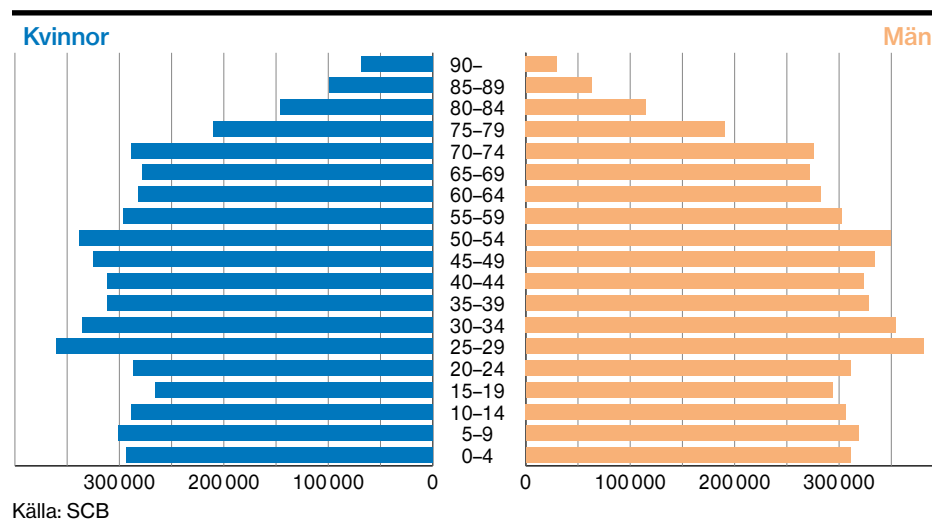
Skyddet består av olika grundersättningar som till exempel barnbidrag, bostadsbidrag och tandvårdsstöd. Här ingår även ersättningar som betalas med garantibelopp som föräldrapenning på lägstanivå och grundnivå, samt aktivitets- och sjukersättning som betalas i form av garantiersättning.

Arbetsbaserade ersättningar

En person som arbetar i Sverige är i regel försäkrad enligt det svenska socialförsäkringssystemet och är därmed berättigad till arbetsbaserade ersättningar. Det gäller oavsett om hen är bosatt i Sverige eller kommit till Sverige för att arbeta utan att vara bosatt i landet. En person som lämnar Sverige för arbete i ett annat land omfattas i regel inte av den svenska socialförsäkringen.

Arbetsbaserade ersättningar är huvudsakligen utformade som försäkringar där inbetalade sociala avgifter ger ett

försäkringsskydd mot förlorad arbetsinkomst. Exempel på arbetsbaserade ersättningar är sjukpenning och inkomstrelaterad aktivitets- eller sjukersättning, som kan bli aktuella i de fall en försäkrad har fått en minskad inkomst på grund av en sjukdom som begränsat arbetsförmågan. Andra exempel på arbetsbaserade ersättningar är de som kopplas till minskad inkomst för att en person väntar eller har barn, som graviditetspenning, föräldrapenning på sjukpenningnivå och tillfällig föräldrapenning.

■ Sveriges befolkning efter ålder år 2018

I slutet av år 2018 hade Sverige en befolkning på drygt 10,2 miljoner invånare. Av dem var 5,8 miljoner i den åldersgruppen (20–64 år) som i huvudsak tar del av de delar av socialförsäkringen som Försäkringskassan administrerar. Det gäller ersättningar som riktar sig till barnfamiljer, sjuka och personer med funktionsnedsättning.

Vissa av de ersättningarna som betalas ut till personer som är mellan 20 och 64 år kommer indirekt även äldre och yngre till del. Barnbidrag, vårdbidrag och underhållsstöd är exempel på ersättningar som betalas ut till föräldrar för deras barn. Ett exempel på en försäkring som kommer

äldre till del är närståendepenning. Mottagaren av den ersättningen är vanligtvis under 64 år, men den som mottagaren får ersättning för att vårda är ofta över 64 år gammal.

Några ersättningar betalas ut till personer som är äldre än 64 år. Sjukpenning kan till exempel betalas ut till förvärvsarbetande personer även efter att de fyllt 65 år. Andra exempel är de ersättningar som är riktade till personer med funktionsnedsättning, där mottagaren har rätt att behålla exempelvis handikapp- och assistansersättning efter 65-årsdagen förutsatt att hen beviljats ersättning före 64 års ålder.

Land	Antal försäkrade 19–64 år ¹			Andel med sjukpenninggrundande inkomst ² , procent		
	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga
Sverige	2 200 039	2 306 751	4 506 790	91	91	91
Norden utom Sverige	58 886	47 333	106 219	85	83	84
EU 28 utom Norden	99 221	98 880	198 101	85	87	86
Övriga Europa	81 760	71 984	153 744	84	87	85
Afrika söder om Sahara	57 811	55 974	113 785	81	80	80
Asien utom Mellanöstern	100 844	63 134	163 978	82	85	83
Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet	163 279	194 144	357 423	75	79	77
Nordamerika	11 969	12 623	24 592	82	83	82
Sydamerika	28 080	25 864	53 944	86	87	87
Oceanien	1 284	2 425	3 709	81	85	84
Samtliga	2 803 173	2 879 112	5 682 285	89	89	89

¹ Skattat antal personer som omfattas av den svenska socialförsäkringen i åldersgruppen 19–64 år bygger på uppgifter om antal folkbokförda tillsammans med en skattning av antal personer som har haft rätt till arbetsbaserade ersättning trots att de inte varit folkbokförda i Sverige under året.

² Försäkrade som förväntas ha en sjukpenninggrundande inkomst skattas här genom de personer som har en pensionsgrundande inkomst (PGI) på minst 24 procent av prisbasbeloppet (exklusive de som har inkomstrelaterad aktivitets- eller sjukersättning, samt exklusive de som saknar sjukpenninggrundande inkomst och därför får föräldrapenning på garantinivå).

■ Antal försäkrade i åldrarna 19–64 år, samt andel försäkrade med sjukpenninggrundande inkomst i början av år 2018

Det saknas en exakt uppgift om hur många som omfattas av den svenska socialförsäkringen. Det finns heller inga uppgifter om hur många som har en sjukpenninggrundande inkomst. Att det är så beror på att bedömningen om huruvida en person omfattas av den svenska socialförsäkringen, samt om hen har en sjukpenninggrundande inkomst, utreds först när personer ansöker om en ersättning. Det skattade antalet försäkrade är därför ett mått på potentiella mottagare av socialförsäkringens arbets- och bosättningsbaserade delar. På motsvarande sätt visar andelen försäkrade med sjukpenninggrundande inkomst en skattning av hur stor del av de försäkrade som omfattas av de arbetsbaserade delarna av socialförsäkringen.

Av det skattade antalet försäkrade är 79 procent inrikes födda och 21 procent

utrikes födda. Andelen personer som förväntas ha en sjukpenninggrundande inkomst är högre bland inrikes födda jämfört med utrikes födda. Bland inrikes födda beräknas 91 procent ha möjlighet att få arbetsbaserade ersättningar som till exempel sjukpenning, graviditetspenning och tillfällig föräldrapenning. Bland försäkrade kvinnor och män födda i Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet skattas 75 respektive 79 procent ha en sjukpenninggrundande inkomst. Den främsta förklaringen till att en lägre andel av de utrikes födda förväntas ha en sjukpenninggrundande inkomst är att utrikes födda i allmänhet har en sämre arbetsmarknadsanknytning jämfört med inrikes födda.

Regler 2018

Försäkrade som har rätt till en sjukpenninggrundande inkomst (SGI) är de som genom förvärvsarbete beräknas tjäna minst 24 procent av prisbasbeloppet under ett år. Under 2018 motsvarar det en inkomst på drygt 10 900 kronor. För att en inkomst ska vara sjukpenninggrundande måste den komma från arbete som kan antas vara minst sex månader i följd eller vara årligen återkommande. I vissa fall kan försäkrade ha en

sjukpenninggrundande inkomst som baseras på tidigare års inkomster (det kallas för att SGI är skyddad). Att ha rätt till en SGI är en grundförutsättning för att vara berättigad till vissa arbetsbaserade ersättningar som sjukpenning, graviditetspenning och tillfällig föräldrapenning. Bedömningen om huruvida en försäkrad har en SGI görs först när hen ansöker om denna typ av arbetsbaserade ersättningar.

Ersättning	Kvinnor	Män	Samtliga
Tandvård	2 109 776	1 857 105	3 966 967
Barnbidrag	1 083 254	403 430	1 486 684
Tillfällig föräldrapenning	488 297	435 663	923 960
Föräldrapenning	476 021	403 101	879 122
Sjukpenning	382 608	219 059	601 667
Sjukersättning	167 806	116 054	283 860
Bostadsbidrag	176 713	104 195	280 908
Aktivitetsstöd	91 191	103 834	195 025
Underhållsstöd	129 583	28 806	158 389
Etableringsersättning	40 238	44 599	84 837
Vårdbidrag	59 256	12 281	71 537
Handikappersättning	35 240	31 034	66 274
Aktivitetsersättning	19 397	22 383	41 780
Arbetskadellivränta	14 889	16 858	31 747
Graviditetspenning	25 794	0	25 794
Rehabiliteringsersättning	9 231	4 162	13 393
Närståendepenning	12 328	4 804	17 132
Assistansersättning	6 913	8 177	15 090
Bilstöd	509	670	1 179

■ Antal personer som har fått olika typer av ersättningar under 2018

Det statliga tandvårdsstödet är den ersättning som betalas ut till flest personer. Knappt 4 miljoner personer fick ta del av tandvårdsstödet under år 2018, vilket utgör 39 procent av hela Sveriges befolkning.

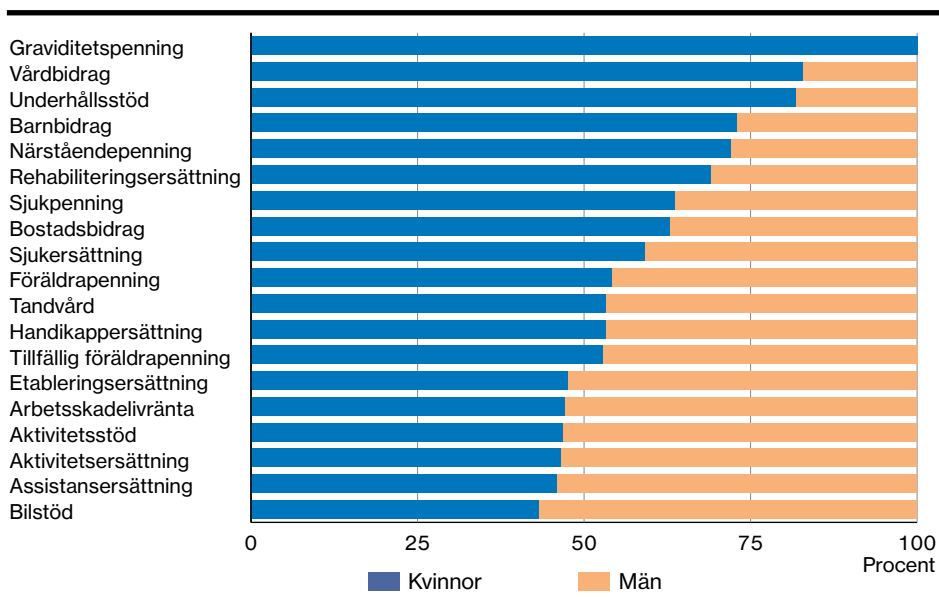
En annan ersättning med många mottagare är barnbidraget. Knappt 1,5 miljoner personer mottog barnbidrag under år 2018, vilket motsvarar 15 procent av Sveriges befolkning.

Både tandvårdsstödet och barnbidraget är bosättningsbaserade ersättningar som

inte är behovsprövade. För att få ta del av dessa ersättningar behöver den försäkrade inte ansöka om dem. Försäkringskassan betalar tandvårdsstödet direkt till vårdgivaren, som drar av det från räkningen i samband med tandvårdsbesöket.

Barnbidrag betalas automatiskt ut till föräldrar som bor och har barn i Sverige.

Uppgifter om utgifter per ersättning redovisas på sidan 15 och mer statistik om de olika ersättningarna presenteras i kommande kapitel.

■ Könsfördelning bland utbetalade ersättningar under 2018

För flera ersättningar är det en ojämn könsfördelning bland mottagarna. Särskild ojämn fördelning är det i de bidrag och stöd som betalas ut till barnfamiljer. Av mottagarna av vårdbidrag år 2018 var 83 procent kvinnor och 17 procent män, motsvarande siffror för underhållsstöd var 82 procent kvinnor och 18 procent män.

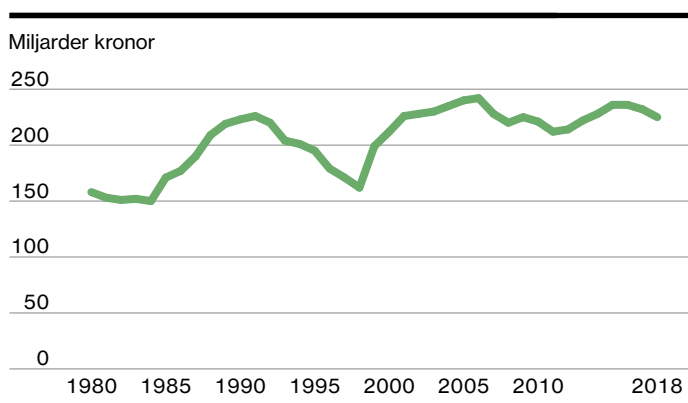
Ersättningar som tandvård, tillfällig föräldrapenning och aktivitetsstöd har en mer jämn könsfördelning vad gäller antalet mottagare. Dit hör även föräldrapenning

där 54 procent av mottagarna under år 2018 var kvinnor och 46 procent var män. Att det är lika många kvinnor och män som har fått en utbetalning behöver dock inte innebära att kvinnor och män har nyttjat ersättningen jämnt. Antalet utbetalda dagar och belopp kan vara ojämn även om andelen mottagare är jämn. Vad gäller exempelvis föräldrapenning är det stor skillnad mellan andelen som har fått en utbetalning och andelen dagar som utbetalats till kvinnor och män (se vidare på sidan 20).

Socialförsäkringens finansiella omfattning

Socialförsäkringens utgifter

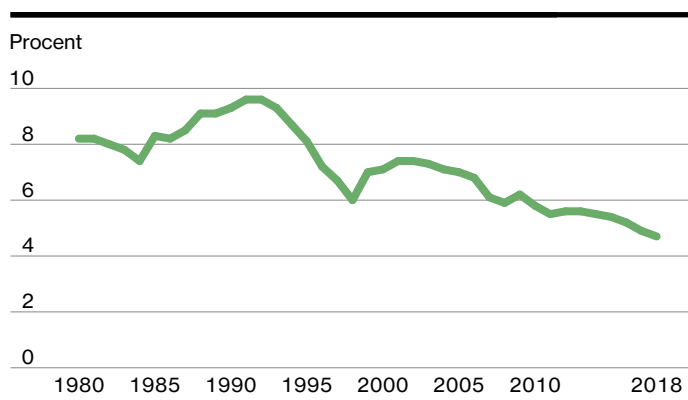
I kapitlet redovisas utgifter för de ersättningar inom den svenska socialförsäkringen som under år 2018 administrerades av Försäkringskassan. Det är i huvudsak ersättningar som betalas ut till barnfamiljer, sjuka och personer med funktionsnedsättning.

■ Socialförsäkringens utgifter (exklusive administration) i 2018 års priser

År 2018 var socialförsäkringens utgifter för de ersättningar som administreras av Försäkringskassan 225 miljarder kronor. Administrationskostnaden uppgick till drygt 9 miljarder kronor, vilket ger en total utgift på drygt 234 miljarder kronor. Sedan år 1980 har utgifterna (i fasta priser) ökat med 42 procent.

Mellan år 1992 och 1998 minskade utgifterna, främst på grund av regeländringar såsom sänkta ersättningsnivåer samt införande av sjuklöneperiod och karenssdag i sjukförsäkringen. Utgiftsökningen från år 1999 beror bland annat på de snabbt stigande utgifterna inom sjukförsäkringen. År 1999 infördes även en statlig ålderspensionsavgift som innebär att staten betalar in pensionsrätt för personer med till exempel sjukpenning och föräldrapenning. Utgiftsminskningen från 2006 förklaras främst av minskade kostnader för sjukpenning och sjukersättning. Mellan åren 2011 och 2018 ökade utgifterna för sjukpenning igen. Minskningen i de totala utgifterna under 2018 beror främst på ett minskat antal mottagare inom assistansersättning och sjukersättning.

■ Socialförsäkringens utgifter (exklusive administration) i förhållande till bruttonationalprodukten (BNP)

Utbetalningarna från socialförsäkringen är en betydande del av samhällsekonomin. I förhållande till BNP har utgifterna för socialförsäkringen minskat över tid. År 2018 motsvarade utgifterna för socialförsäkringen 4,7 procent av BNP och nivån är den lägsta under de senaste 35 åren.

Utgifter per utgiftsområde/förmån, miljoner kronor	2016	2017	2018
<i>Ekonomisk trygghet för familjer och barn</i>			
Föräldrapenning	32 169	33 563	35 121
Tillfällig föräldrapenning	7 275	7 564	8 116
Graviditetspenning	686	684	677
Jämställdhetsbonus	403	27	–
Barnbidrag	26 349	27 287	31 722
Bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar	4 662	4 664	4 574
Vårdbidrag	3 760	3 939	4 072
Underhållsstöd	3 936	3 704	2 593
Adoptionsbidrag	11	16	14
Totalt	79 251	81 448	86 890
<i>Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning</i>			
Sjukpenning	37 785	36 078	36 156
Rehabiliteringsersättningar	1 585	1 276	1 034
Närståendepenning	182	193	189
Boendetillägg	101	127	165
Ersättning för höga sjuklönekostnader	799	890	954
Tandvård	5 520	5 773	6 449
Sjukvård i internationella förhållanden	479	433	493
Sjuk-/aktivitetsersättning	44 566	42 740	40 676
Bostadstillägg	4 858	4 949	5 130
Handikappersättning	1 343	1 350	1 343
Arbetskadeersättning ¹	3 119	3 007	2 811
Bilstöd	288	162	100
Assistansersättning	26 344	27 930	25 308
Bidrag för hälso- och sjukvården	914	1 321	1 354
Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 999	1 338	1 238
Medicinsk service	–	53	53
Övrig ersättning ²	36	38	39
Totalt	129 917	127 657	123 492
<i>Annan utbetalning</i>			
Aktivitetsstöd och Utvecklingsersättning	13 841	13 124	11 190
Etableringsersättning	4 246	5 355	3 557
Familjebidrag VPL	22	25	25
Övrigt	4	4	4
Totalt	18 113	18 509	14 776
Administration³	8 985	9 184	9 265
Totalt	236 266	236 798	234 423

¹ Innehåller utgifter för fordran SWEDINT.

² Innehåller bland annat utgiften för ersättning inom det statliga personskadeskyddet (tidigare kroppsskador).

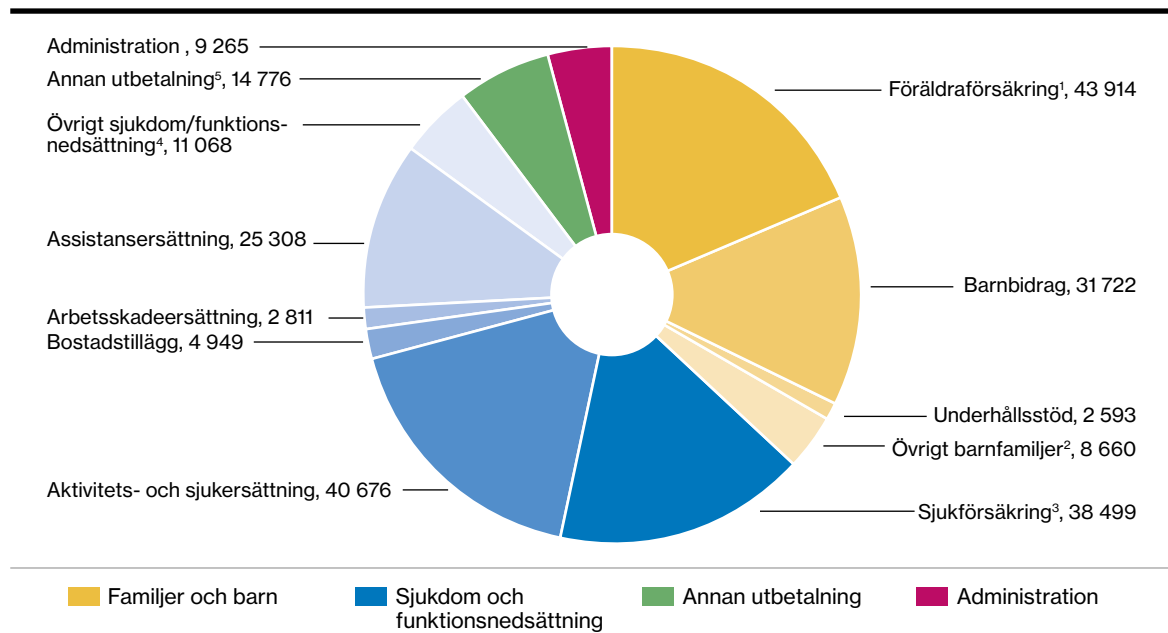
³ Administration beräknas enligt 2019 års ekonomimodell.

Inom vissa ersättningar kan de angivna totala utgifterna skilja sig från angivet utbetalt belopp för ersättningen. Det beror på att inom vissa ersättningar finns det andra utgifter kopplat till ersättningen än utbetalningar, till exempel utgifter för statlig ålderspensionsavgift.

■ Socialförsäkringens utgifter 2016–2018 i miljoner kronor (löpande priser)

Socialförsäkringens utgifter exklusive administration har minskat med 1 procent mellan åren 2016 och 2018. Inom utgiftsområdet Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning har utgifterna minskat med 5 procent under perioden. Minskningen förklaras till stor del av minskade utgifter inom sjukersättningen och för sjukpenning. Inom sjukersättningen har utflödet till följd av att försäkrade fyllt 65 varit förhållandevis högt samtidigt som inlödet varit

lågt. Utgifterna för Ekonomisk trygghet för familjer och barn har ökat under perioden, vilket bland annat förklaras av att antal födda barn har ökat, men även att männen ökat sitt uttag av föräldrapenning. Inom kategorin Annan utbetalning dominerar utgifterna för aktivitetsstöd, den ersättning som betalas ut till personer som medverkar i arbetsmarknadsprogram. Utgifterna inom denna kategori har minskat mellan 2016 och 2018.

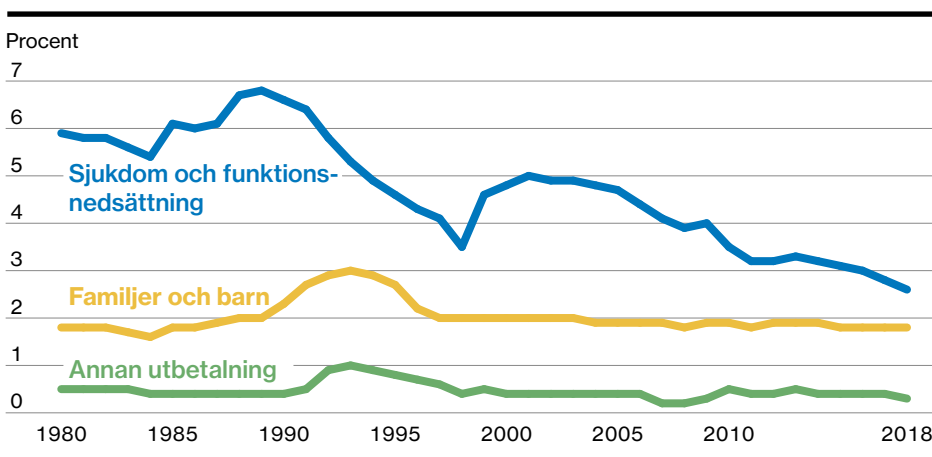

¹ Föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning.
² Bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar.
³ Sjukpenning, rehabiliteringsersättningar, närståendepenning och högkostnadsskydd för arbetsgivare.
⁴ Tandvård, sjukvård i internationella förhållanden, handikappersättning, bilstöd, bidrag till hälso- och sjukvård, bidrag till sjukskrivningsprocessen, medicinsk service, ersättning inom det statliga personskadeskyddet och statlig ålderspensionsavgift för smittbärappenning.
⁵ Aktivitetsstöd, etableringsersättning, familjebidrag VPL och smittbärappenning exkl. statlig ålderspensionsavgift.

Utgifternas fördelning 2018 i miljoner kronor

Lite mer än hälften av socialförsäkringens utgifter (53 procent eller cirka 123 miljarder kronor) gick till sjuka och personer med funktionsnedsättning. Drygt en tredjedel av utgifterna (37 procent eller cirka 87 miljarder kronor) gick till

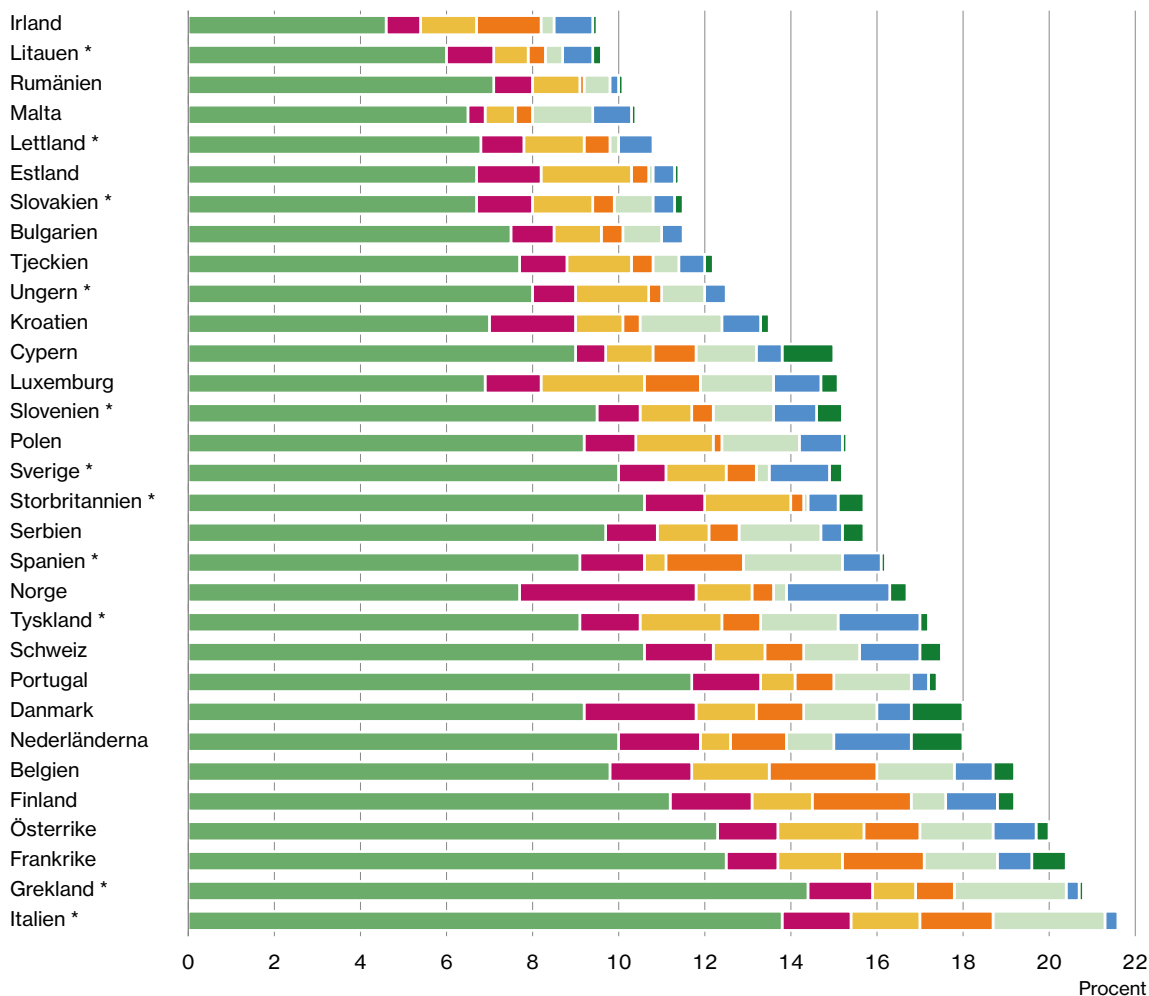
barnfamiljer. Därutöver gjordes utbetalningar till vissa andra ersättningar, främst inom arbetsmarknadsområdet (cirka 15 miljarder kronor). Resterande del bestod av utgifter för administration (9 miljarder kronor).

Utgiftsområden i förhållande till BNP

Utgifterna för sjukdom och funktionsnedsättning ökade under senare delen av 1980-talet, men sjönk därefter från cirka 7 procent av BNP år 1989 till knappt 4 procent av BNP år 1998. Nedgången berodde bland annat på minskad sjukfrånvaro, införande av sjuklöneperioden, sänkning av ersättningsnivåer, samt att landstingen fick ta över kostnadsansvaret för läkemedel. Mellan 1998 och 2003 steg

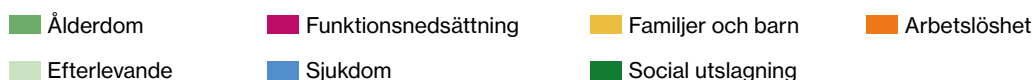
utgifterna i förhållande till BNP på grund av den ökade sjukfrånvaron. Därefter har utgifterna återigen minskat. Ersättningar till familjer och barn ökade i förhållande till BNP i början av 1990-talet på grund av stora barnkullar. Under andra hälften av 1990-talet sjönk återigen utgifterna i förhållande till BNP och har därefter legat stabilt kring 2 procent av BNP.

* Preliminära värden

Island och Turkiet har inte rapporterat siffror för år 2016 till Eurostat.

Källa: Eurostat

■ Offentliga transfereringar i förhållande till BNP år 2016 i Sverige och andra europeiska länder

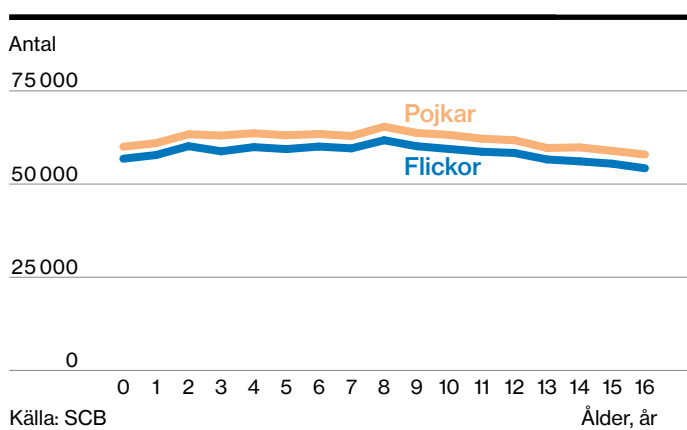
Offentliga transfereringar innefattar förutom socialförsäkringen även arbetslöshetsersättning och ekonomiskt bistånd. Sveriges andel offentliga transfereringar till hushåll i förhållande till BNP är i nivå med EU-genomsnittet. Det finns stora skillnader i hur olika länder använder sig

av offentliga transfereringar och direkta tjänster för att möta behoven inom socialförsäkringssystemet. Exempel på direkta tjänster är skattereduktioner och subventionerade förskoleplatser, som inte ingår i denna sammanställning.

Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Barnbidrag

Barnbidragen ska utjämna de ekonomiska villkoren mellan familjer med och utan barn.

Antal barn i december 2018

I december 2018 fanns det cirka 993 000 flickor och 1 053 000 pojkar i åldrarna 0–16 år. Jämfört med år 2017 ökade antalet barn 0–16 år med knappt 2 procent till 2 046 000 barn år 2018.

Ålder	Antal mottagare		Andelen mottagare med flerbarnstillägg ¹	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-19	2 319	1 799	4,9	0,4
20-24	21 836	5 372	26,1	13,1
25-29	106 217	41 140	44,7	23,9
30-34	194 191	89 944	61,9	31,5
35-39	228 990	96 153	72,9	36,7
40-44	229 214	67 379	66,1	40,4
45-49	169 042	39 084	44,4	40,8
50-54	67 913	18 483	23,3	34,7
55-	13 508	10 343	10,6	26,9
Samtliga	1 033 230	369 697	56,5	34,2

¹ I denna tabell inkluderas enbart föräldrar som får flerbarnstillägg för barn med allmänt barnbidrag eller förlängt barnbidrag. Flerbarnstillägg för barn med studiehjälp inkluderas inte. Andelen mottagare med flerbarnstillägg är därför lågt skattad.

Barnbidrag år 2018

Drygt 1,4 miljoner föräldrar mottog allmänt barnbidrag, flerbarnstillägg och/eller förlängt barnbidrag under år 2018. Sedan lagändringen om delat barnbidrag trädde i kraft 2014 har andelen kvinnor som mottar ersättningen minskat från 88

till 74 procent och andelen män på motsvarande sätt ökat från 12 till 26 procent. Andelen av mottagarna som fick flerbarnstillägg var 57 procent för kvinnor och 34 procent för män. År 2018 betalades det ut 31,7 miljarder kronor i barnbidrag.

Regler 2018

Med barnbidrag menas allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg. Föräldrar har rätt till allmänt barnbidrag för barn som är bosatta i Sverige till och med det kvartal då barnet fyller 16 år. Därefter kan föräldern få förlängt barnbidrag om barnet går i grundskolan eller i särskola. För barn födda före den 1 mars 2014 betalas hela barnbidraget ut till en utav vårdnadshavarna. Om barnet bor växelvist hos båda föräldrarna betalas barnbidraget med hälften till vardera föräldern efter anmälan av någon av dem, om föräldern gör sannolikt att det finns ett växelvist boende. Föräldrar till barn födda den 1 mars 2014 eller senare, som har gemensam vårdnad, får delat barnbidrag. Det

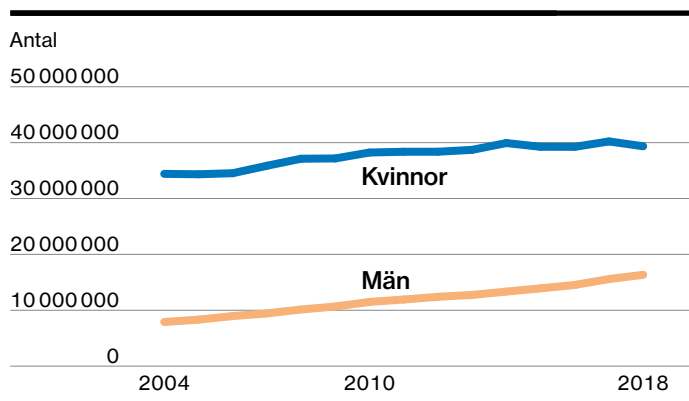
innebär att de får 625 kronor var per månad när månadsbeloppet är 1 250 kronor. Om föräldrarna vill ändra så att hela barnbidraget betalas till den ena av föräldrarna ska de anmäla det gemensamt.

En förälder som har allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag eller studiehjälp från CSN för två eller fler barn får också flerbarnstillägg. Barnbidraget är skattefritt. Från mars 2018 var barnbidraget 1 250 kronor per barn och månad. Flerbarnstillägget år 2018 var 150 kronor per månad för andra barnet, 580 kronor för tredje barnet, 1 010 kronor för det fjärde barnet och 1 250 för varje ytterligare barn.

	Månadsbelopp år 2018, kronor			Årsbelopp år 2018, kronor
	Barnbidrag	Flerbarnstillägg	Totalt	
1 barn	1 250	–	1 250	14 600
2 barn	2 500	150	2 650	31 000
3 barn	3 750	730	4 480	52 560
4 barn	5 000	1 740	6 740	79 280
5 barn	6 250	2 990	9 240	108 880
För varje ytterligare barn	1 250	1 250	2 500	29 600

Föräldrapenning

Föräldrapenningen ska underlätta för föräldrar att kombinera föräldraskap med arbete eller studier.

■ Dagar med föräldrapenning

I början av 2000-talet ökade antalet födda barn och likaså de uttagna dagarna med föräldrapenning. Sedan dess har flera förändringar i regelverket gjorts, gällande bland annat antal ersatta dagar och ersättningsnivåns storlek. År 2018 betalades det ut knappt 56 miljoner dagar med föräldrapenning, varav 71 procent till kvinnor. Mäns uttag av dagar har ökat sedan 2004, från att ha tagit ut 19 procent av de utbetalade dagarna år 2004 tog männen ut 29 procent av dagarna under år 2018.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-19	1 134	49	164	62	245	251
20-24	18 624	3 723	143	49	351	524
25-29	84 712	37 886	116	45	480	640
30-34	142 177	95 415	92	46	544	677
35-39	132 034	117 546	69	42	554	673
40-44	74 413	88 477	49	36	525	646
45-49	20 572	41 512	35	33	482	620
50-54	2 192	13 655	36	34	464	603
55-	163	4 838	46	38	439	569
Samtliga	476 021	403 101	83	41	513	656

■ Föräldrapenning år 2018

Av totalt 32 miljarder kronor som betalades ut i föräldrapenning under år 2018 gick 65 procent till kvinnor och 35 procent till män. Av mottagarna var 54 procent kvinnor och 46 procent män. För både kvinnor och män blir det genomsnittliga antalet utbetalda dagar färre i de äldre åldersklasserna. Det beror bland annat på att unga föräldrar oftare har yngre barn och att föräldrarna oftast tar ut större

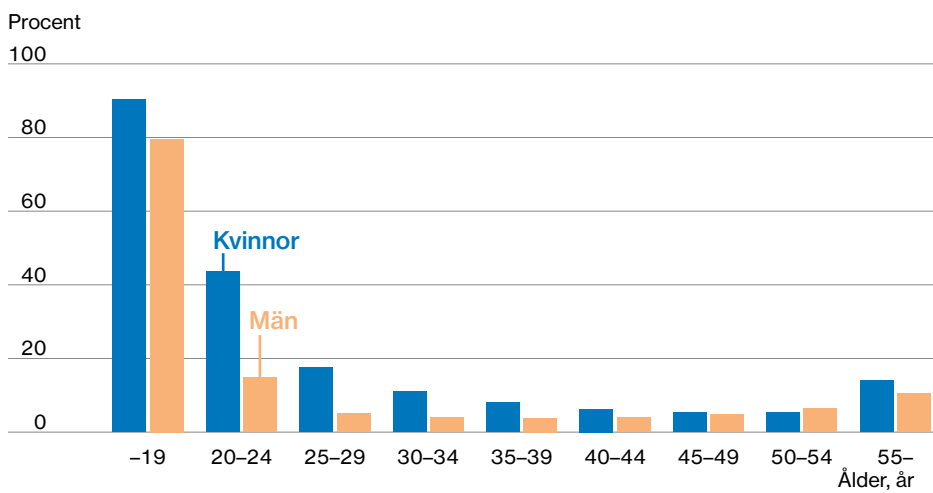
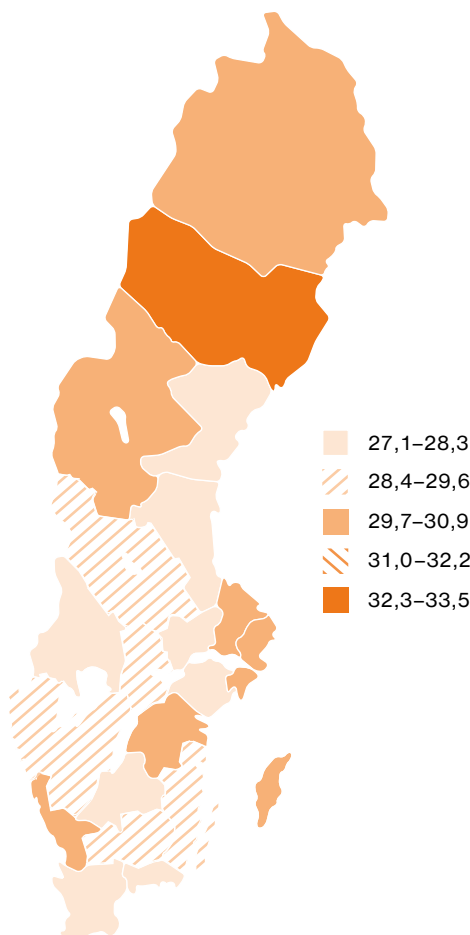
delen av föräldrapenningdagarna när barnet är yngre.

Det genomsnittliga ersatta dagbeloppet för män var 28 procent högre än för kvinnor, vilket bland annat beror på skillnaden i mäns och kvinnors arbetsinkomster och skillnaden i uttaget av föräldrapenning. Kvinnor tog exempelvis ut föräldrapenning på grundnivå i större utsträckning än män, vilket ger en lägre dagersättning.

■ Mäns andel av föräldrapenningdagarna efter län år 2018

Av alla dagar med föräldrapenning som betalades ut under år 2018 tog männen ut 29 procent. Andelen var högst i Västerbottens län (34 procent) och lägst i Gävleborgs län, 27 procent. Inom många av länen var spridningen mellan olika kommuner stor. Till exempel var andelen högre i kommuner där det finns större universitetsstäder som till exempel, Umeå, Uppsala och Lund, än i glesbygdskommuner.

Mäns andel av föräldrapenningdagarna är beroende av hur många föräldrapenningdagar kvinnor tar ut. Detta innebär att trots att det kan finnas skillnader i andel mellan två län så kan mäns genomsnittliga uttag per barn vara detsamma, skillnaden i andel beror då på att kvinnors uttag varierar mellan länen.

■ Andel mottagare av föräldrapenning på grundnivå år 2018

Andelen föräldrar som enbart tar ut föräldrapenning på grundnivå sjunker med stigande ålder fram till 50 års ålder, då andelen åter börjar öka.

I åldersgruppen 19 år eller yngre tog 90 procent av kvinnorna och 80 procent

av männen enbart ut föräldrapenning på grundnivå år 2018. Antalet mottagare av föräldrapenning i den yngsta åldersgruppen är dock få.

Föräldrars födelseregion	Andel mottagare enbart grundnivå, procent		Medelbelopp (oavsett ersättningsnivå), kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sverige	3,2	1,0	575	696
Norden utom Sverige	7,4	2,4	565	689
EU 28 utom Norden	13,4	3,5	510	671
Övriga Europa	16,4	4,2	476	631
Afrika Söder om Sahara	54,6	16,7	314	523
Asien utom Mellanöstern	34,5	11,3	396	604
MENA + Turkiet (20 länder)	52,9	27,8	337	480
Nordamerika	16,0	6,9	500	626
Sydamerika	14,6	4,7	486	607
Oceanien	16,9	3,3	520	656
Samtliga	11,8	4,4	513	656

■ Föräldrapenning på grundnivå samt genomsnittlig ersättning oavsett nivå efter födelseregion år 2018

Under 2018 var det knappt 12 procent kvinnor och drygt 4 procent män som enbart tog ut föräldrapenning på grundnivå på grund av att de inte uppfyllde kraven för att få inkomstrelaterad föräldrapenning. Andelen var lägst bland föräldrar födda i Sverige. Det var mer vanligt bland kvinnor än bland män att enbart ta ut

föräldrapenning på grundnivå, oavsett födelseregion.

Inrikesfödda föräldrar hade högre genomsnittlig ersättning per dag jämfört med föräldrar födda i ett annat land än Sverige. Kvinnor hade, oavsett födelse-region, i genomsnitt lägre ersättning per dag jämfört med mäns.

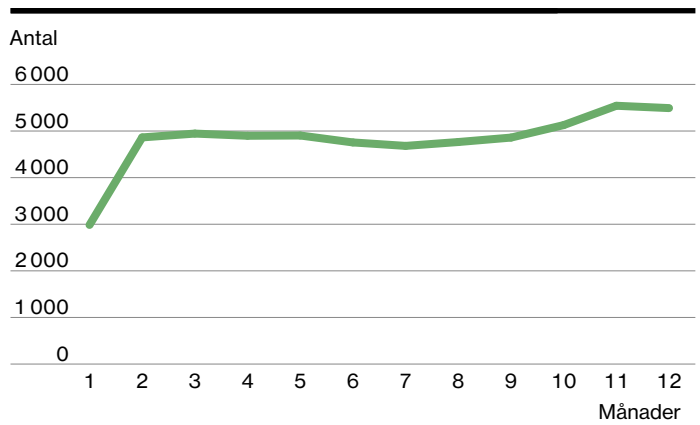
Ålder	Antal mottagare
-19 år	76
20-24 år	3 184
25-29 år	17 584
30-34 år	23 161
35-39 år	13 765
40-44 år	4 924
45-49 år	1 118
50-54 år	303
55- år	136
Samtliga	64 251

■ Antal mottagare av dubbeldagar år 2018

Under barnets första levnadsår kan båda föräldrarna ta ut föräldrapenning samtidigt i högst 30 dagar, dessa dagar kallas dubbeldagar. Flest mottagare av dubbeldagar är i åldern 30-34 år. De föräldrar som använt dubbeldagar har en yngre medelålder än de föräldrar som använt annan föräldrapenning. Det beror främst på att dubbeldagar endast kan tas ut till barnet är 1 år och att föräldrarna därför är yngre jämfört med föräldrar som tar ut annan föräldrapenning.

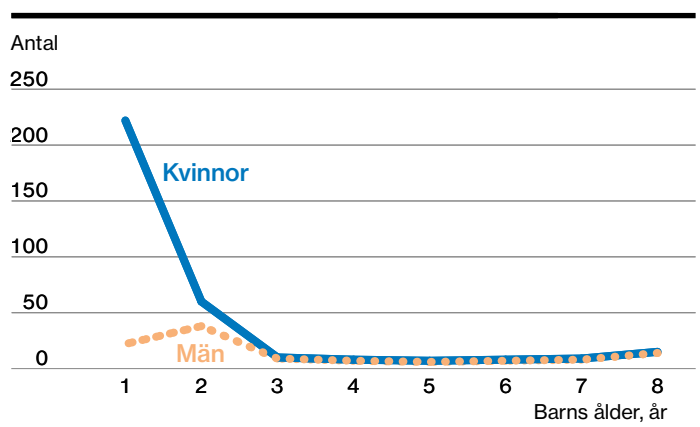
■ Antal barn där föräldrarna har tagit ut dubbeldagar år 2018

Totalt utbetalades det dubbeldagar för knappt 31 700 barn år 2018. Antal barn som föräldrar har tagit ut dubbeldagar för ökar med barnets ålder.

■ Genomsnittligt antal uttagna dagar med föräldrapenning vid olika åldrar för barn födda år 2010

Föräldrar har möjlighet att ta ut föräldrapenning fram till dess att barnet har fyllt åtta år eller gått ut det första skolåret om barnet är fött före 2014. Föräldrar till barn födda 2014 eller senare kan ta ut föräldrapenning fram till den dagen barnet fyller 12 år. För de barn som föddes år 2010 och fyllde 8 år 2018 togs de allra flesta föräldrapenningdagarna ut under barnets första levnadsår och då främst av kvinnor. Från det att barnet är 3 år gammalt är skillnader i antalet uttagna dagar för kvinnor och män minimala.

Ålder	Antal barn		Andel barn	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0	48 727	51 501	86	86
1	55 595	58 728	96	96
2	46 871	49 149	78	78
3	40 792	43 988	69	70
4	40 273	42 791	67	67
5	33 549	35 380	56	56
6	35 643	37 960	59	60
7	37 312	39 403	63	63
8	37 098	39 288	60	60
Samtliga	375 860	398 188	70	70

■ Barn för vilka föräldrar har tagit ut föräldrapenning år 2018

För 86 procent av barnen som föddes under år 2018 (0 år i tabellen) tog minst en förälder ut föräldrapenning under året. Från det att barnen är 2 år blir det mindre

vanligt att föräldrarna tar ut föräldrapenning. Totalt utbetalades föräldrapenning för drygt 70 procent av alla barn i åldrarna 0–8 år under år 2018.

Regler 2018

Föräldrar kan få föräldrapenning med anledning av ett barns födelse eller adoption under sammanlagt 480 dagar per barn. För 390 av dagarna är ersättningen relaterad till förälderns inkomst. Det finns en grundnivå på 250 kronor per dag för föräldrar som inte uppfyller kraven för att få inkomstrelaterad ersättning eller har låga eller inga inkomster. För de resterande 90 dagarna får föräldern ersättning motsvarande en lägstanivå som är 180 kronor per dag för alla.

Om föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet har båda rätt till hälften av det totala antalet föräldrapenningdagar. En förälder kan dock avstå från dagar med föräldrapenning till förmån för den andra föräldern med undantag för 90 dagar som är reserverade för vardera föräldern. Huvudregeln är att föräldrapenningförmåner inte får betalas ut till båda föräldrarna för samma barn och tid. Båda föräldrarna kan dock ta ut föräldrapenning samtidigt i högst 30 dagar under barnets första levnadsår. Försäkringskassan har valt att kalla det samtida uttaget av föräldrapenning för dubbeldagar.

Ersättningen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels dag. Föräldrapenning kan som regel tas ut tills barnet har fyllt åtta år eller avslutat första skolåret. Ersättningen är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) och maximal

ersättning baseras på 10 prisbasbelopp. År 2018 motsvarade det en maximal ersättning på 967 kronor per dag.

Från den 1 januari 2014 infördes nya bestämmelser inom föräldrapenningen. Bestämmelserna tillämpas på barn födda 2014 och senare och innebär bland annat att antalet dagar på de olika ersättningsnivåerna fördelas jämnt mellan föräldrarna. De innebär också att tidsramen inom vilken föräldrapenning kan beviljas förlängs till dess barnet har fyllt 12 år, eller till den senare tidpunkt då barnet slutat femte klass. En annan förändring är att föräldrapenning bara kan betalas ut under högst 96 dagar för barn som har fyllt 4 år.

Från den 1 januari 2016 utökades antalet reserverade dagar för respektive vårdnadshavare från 60 till 90 dagar. Detta gäller för barn födda den 1 januari 2016 eller senare. Det gäller också vid adoption där en förälder har fått barnet i sin vård den 1 januari 2016 eller senare.

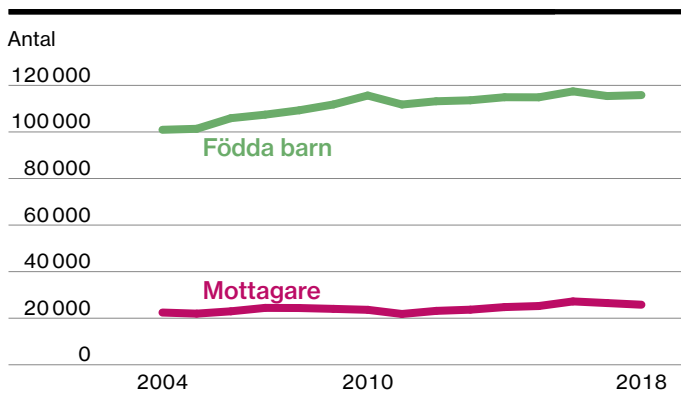
Från den 1 juli 2017 infördes en begränsning inom föräldrapenningen för barn som blir bosatta i Sverige när det kommer från ett annat land utanför EU/EES eller Schweiz efter barnets första levnadsår. Om barnet är 1 år eller mer när det bosätter sig i Sverige betalas föräldrapenning ut i högst 200 dagar för barnet. Om barnet är 2 år eller mer när det bosätter sig i Sverige betalas föräldrapenning ut i högst 100 dagar för barnet.

Graviditetspenning

Genom graviditetspenning kan gravida kvinnor som inte kan fortsätta att förvärvsarbeta få möjlighet till ledighet och vila.

■ Graviditetspenning

Under senare delen av graviditeten har många kvinnor i någon omfattning ersättning från socialförsäkringen i form av graviditetspenning, sjukpenning eller föräldrapenning. Under perioden 2004–2018 har ungefär var femte födsel föregåtts av graviditetspenning.

Ålder	Antal mottagare	Antal dagar i medeltal	Medelbelopp kronor per dag
-24	2 581	41	559
25–29	10 293	41	609
30–34	8 541	41	627
35–39	3 581	41	625
40–44	749	40	616
45–	49	37	593
Samtliga	25 794	41	612

■ Graviditetspenning år 2018

Under år 2018 betalades det ut cirka 613 miljoner kronor i graviditetspenning till knappt 25 800 kvinnor. Flest antal

mottagare var i åldern 25–34 år, vilket även är åldersgruppen där det är mest vanligt att kvinnor föder barn.

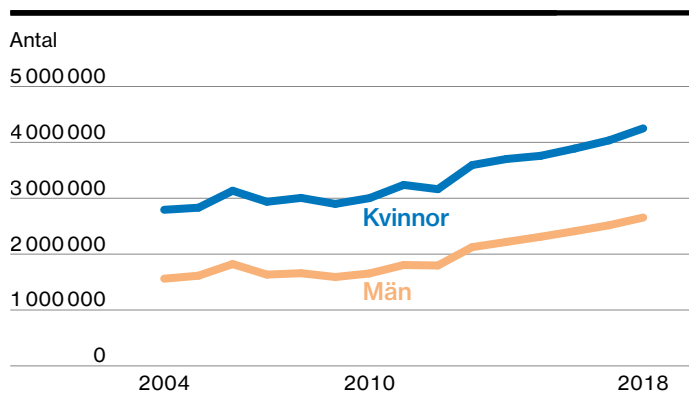
Regler 2018

En gravid kvinna med ett fysiskt ansträngande arbete kan få graviditetspenning om arbetsgivaren inte kan omplacera henne till ett annat arbete som passar henne bättre under slutet av graviditeten. Graviditetspenning kan betalas ut under högst 50 dagar under de två sista månaderna av graviditeten. Finns det enligt

arbetsmiljölagen förbud mot ett visst arbete under graviditeten har en kvinna rätt till graviditetspenning för varje dag som förbudet gäller (vilket kan innebära hela graviditeten, dock betalas graviditetspenning aldrig ut för de tio sista dagarna innan beräknad förlossning).

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn gör det möjligt för föräldrar eller närstående att få ersättning för att vara hemma från arbetet med sjuka barn.

■ Dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn

Antalet dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn var ganska stabilt fram till och med år 2012. År 2013 ökade antalet dagar och har fortsatt öka sedan dess. Vad som ligger bakom ökningen är svårt att säga. Förmodligen är det en kombination av flera saker, så som att antalet barn i befolkningen har ökat, att det är enklare att ansöka om ersättning och att det har varit kraftiga influenser.

Kvinnors och mäns andel av dagarna har endast förändrats marginellt under perioden. År 2004 tog kvinnor ut 64 procent och män 36 procent av dagarna. Motsvarande siffror för år 2018 var 62 procent för kvinnor och 38 procent för män. Totalt togs det ut 6,9 miljoner dagar år 2018.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0–24	4 816	1 951	10,2	8,1	779	947
25–29	45 874	26 250	10,5	7,7	858	981
30–34	107 924	73 991	9,8	7,6	907	992
35–39	135 541	102 060	8,9	7,2	934	997
40–44	113 935	90 792	7,9	6,7	947	995
45–49	55 697	53 663	7,5	6,4	952	991
50–54	15 054	21 240	7,3	6,5	950	989
55–59	4 745	6 203	5,3	6,7	953	975
60–64	3 229	1 991	3,0	6,0	945	966
65–	495	310	2,6	4,8	962	892
Samtliga	487 310	378 451	8,7	7,0	922	992

■ Tillfällig föräldrapenning för vård av barn år 2018

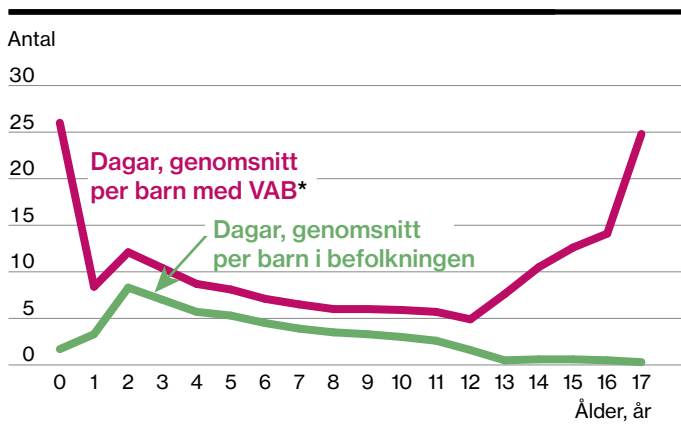
Under år 2018 betalades det ut tillfällig föräldrapenning för vård av barn till knappt 866 000 personer, varav 56 procent var kvinnor och 44 procent var män. Totalt betalades det ut drygt 6,5 miljarder kronor,

varav 60 procent gick till kvinnor och 40 procent till män. I genomsnitt använde kvinnor knappt 9 dagar och män 7 dagar under året.

■ Genomsnittligt antal dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn efter barnets ålder år 2018

Antalet dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn per barn i befolkningen (oavsett om föräldrarna använt ersättningen eller inte) är som högst vid 2 års ålder. Därefter sjunker antalet dagar med barnets stigande ålder.

För barn födda under 2018 (0 år i figuren) och för barn som är 12 år eller äldre är det genomsnittliga antalet dagar per barn i befolkningen lågt. Däremot är det genomsnittliga antalet dagar per barn med ersättning högt i de åldrarna. Det beror på att ersättningen för dessa barn främst används för allvarligt sjuka barn.

* VAB står för tillfällig föräldrapenning för vård av barn.

■ Barn i åldern 0–11 år för vilka tillfällig föräldrapenning för vård av barn har utbetalats år 2018

Under år 2018 betalade Försäkringskassan ut tillfällig föräldrapenning för vård av barn för knappt 796 000 barn i åldern 0–11 år. Vanligast var att dagar betalades ut för barn som är 2 år, där 69 procent av alla flickor och 69 procent av alla pojkar hade en förälder eller annan närstående som använde ersättningen. Motsvarande siffra för alla barn i åldersgruppen 0–11 år var 54 procent för både flickor och pojkar.

Ålder	Antal barn		Andel av respektive åldersgrupp, procent	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0	3 231	4 199	6	7
1	22 051	24 188	38	39
2	41 452	43 746	69	69
3	39 280	42 782	67	68
4	39 038	41 593	65	65
5	38 592	41 414	65	66
6	37 704	40 486	63	64
7	36 274	38 409	61	61
8	35 900	38 213	58	58
9	33 225	35 263	55	55
10	30 198	32 733	51	52
11	26 754	28 943	46	47
Samtliga	383 699	411 969	54	54

Regler 2018

Om en förälder behöver avstå från förvärvsarbete i samband med sjukdom eller smitta hos barnet, sjukdom eller smitta hos barnets ordinarie vårdare, besök i samhällets förebyggande hälsovård med mera kan hen ha rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av barn. Detta gäller barn under 12 år och i vissa fall även äldre barn. Normalt kan ersättning för 60 dagar per barn och år betalas ut. När dessa har använts kan ytterligare 60 dagar tas ut, dock inte vid ordinarie vårdares sjukdom eller smitta. Rätten till tillfällig föräldrapenning för vård av barn

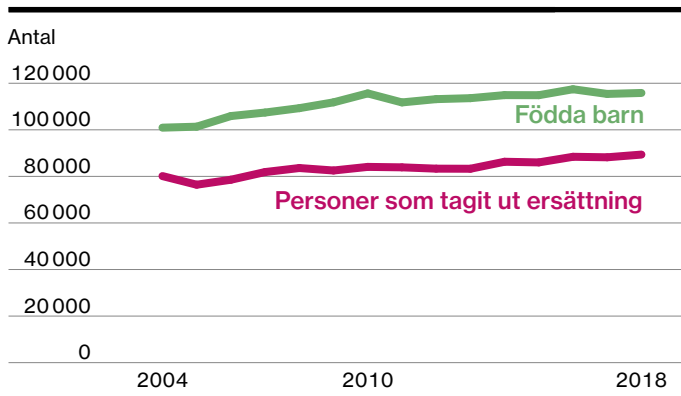
kan i vissa situationer överlåtas till en annan person, som i stället för föräldern stannar hemma från sitt arbete för att vårda barnet. Föräldrar till allvarligt sjuka barn som inte har fyllt 18 år kan få tillfällig föräldrapenning för vård av barn för obegränsat antal dagar. Båda föräldrarna kan då få ersättning för samma barn och tid. Ersättningen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels dag och är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximal ersättning baserar sig på 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption

Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption ger möjlighet för fäder, en andra förälder, eller en annan person att med ersättning vara med vid förlossningen och vårda barn i samband med ett barns födelse eller adoption.

■ Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption

Under 2000-talet har antalet födda barn i Sverige ökat och det har även antalet personer som tagit ut tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption gjort. För cirka 77 procent av de barn som föddes 2018 har pappan, en annan förälder eller en annan person tagit ut ersättningen.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	14	2 477	6,1	9,5	879	953
25-29	99	18 456	8,8	9,7	936	995
30-34	182	30 916	8,8	9,7	1 008	1 005
35-39	177	22 362	8,5	9,6	1 001	1 003
40-44	163	9 701	7,7	9,5	969	1 000
45-49	96	3 134	8,3	9,5	964	990
50-54	108	885	8,1	9,4	969	986
55-59	114	271	7,5	9,2	987	962
60-	114	91	7,8	8,9	983	993
Samtliga	1 067	88 293	8,2	9,6	980	1 000

■ Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption år 2018

Under år 2018 fick drygt 89 000 personer tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption. Av mottagarna var 1 procent kvinnor och 99 procent

män. Sammanlagt betalades det ut knappt 868 miljoner kronor för denna ersättning. Cirka 1 procent av beloppet betalades ut till kvinnor.

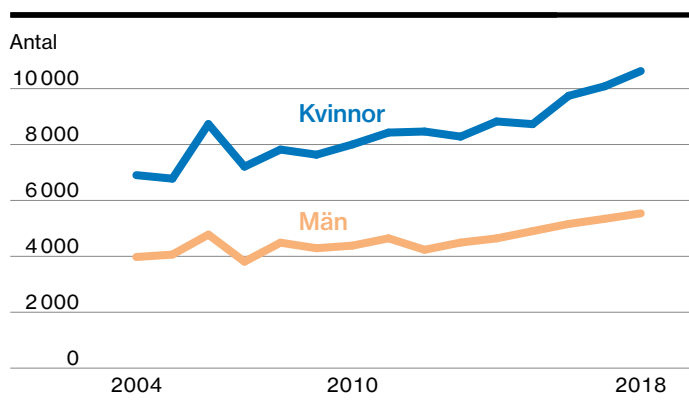
Regler 2018

I samband med ett barns födelse har fadern eller barnets andra förälder rätt till tillfällig föräldrapenning under 10 dagar per barn när hen avstår från förvärvsarbete. Dessa dagar kan under vissa förhållanden användas av annan person än fadern eller barnets andra förälder. Vid adoption har föräldrarna rätt till fem dagar var. Dagarna

får tas ut längst till och med den sextionde dagen efter den dag barnet har kommit hem eller den dag adoptivföräldern har fått barnet i sin vård. Ersättningsnivån är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximal ersättning baserar sig på 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar

Genom tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar kan föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) få ersättning när de deltar i föräldrautbildningar med mera.

■ Dagar med tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar

Antalet utbetalade kontaktdagar har ökat sedan början av 2000-talet. Kvinnor tog ut 66 procent och män 34 procent av det totala antalet dagar år 2018. Toppen under år 2006 beror till stor del på felaktiga registreringar.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0–29	94	32	1,8	1,6	903	924
30–34	486	212	2,2	1,9	925	954
35–39	1 152	520	2,2	2,0	930	975
40–44	1 420	767	2,2	2,0	964	985
45–49	1 115	672	2,2	2,0	957	986
50–54	457	351	2,3	2,4	972	994
55–	119	137	2,6	2,2	946	992
Samtliga	4 843	2 691	2,2	2,1	950	982

■ Tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar år 2018

Drygt 7 500 föräldrar använde kontaktdagar för barn som omfattas av LSS under år 2018. Av dessa var 64 procent kvinnor och 36 procent män. Totalt betalades det

ut drygt 15,4 miljoner kronor i tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar, varav 65 procent till kvinnor och 35 procent till män.

Regler 2018

Föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har rätt till tio så kallade kontaktdagar per barn och år, för barn upp till 16 år. Dessa dagar kan tas ut för föräldrautbildning, vid inskolning eller besök i den förskoleverksamhet eller skolbarnomsorg som barnet

deltar i. Ersättningen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels dag. Ersättningen är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximal ersättning baserar sig på 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit

Tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit ger möjlighet för föräldrar att få ersättning för att vara hemma från arbetet i samband med att ett barn har avlidit.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0-24	15	14	9,6	8,4	933	870
25-29	78	65	9,6	9,5	911	983
30-34	113	117	9,4	9,3	932	960
35-39	83	86	9,7	9,5	911	975
40-44	41	69	8,6	10,0	939	954
45-49	19	41	9,4	8,9	946	954
50-	11	32	8,8	8,6	975	939
Samtliga	360	424	9,4	9,3	925	961

■ Tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit år 2018

Knappt 800 föräldrar fick utbetalt dagar i samband med att ett barn har avlidit under år 2018. Av dessa var 46 procent kvinnor och 54 procent män. Kvinnor tog i genomsnitt ut 9,4 dagar medan män i genomsnitt tog ut 9,3.

Totalt betalades det ut knappt 6,9 miljoner kronor i tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit, varav 45 procent till kvinnor och 55 procent till män.

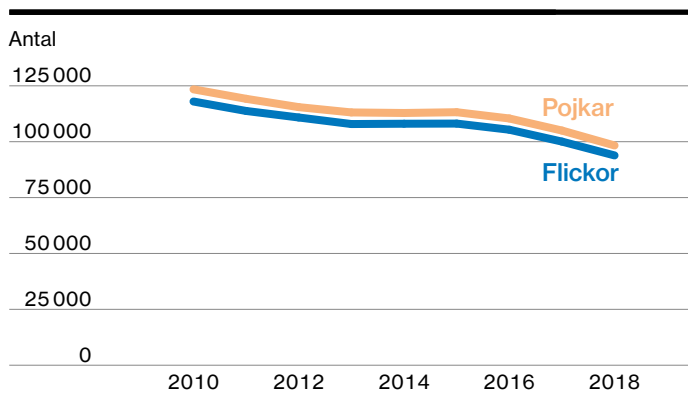
Regler 2018

Föräldrar till ett barn som avlider kan få ersättning i 10 dagar för att avstå från förvärvsarbete. Dagarna får tas ut längst till och med 90 dagar efter den dag barnet har avlidit. Ersättningen kan tas ut som hel, tre

fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels dag och är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximal ersättning baserar sig på 7,5 prisbasbelopp.

Underhållsstöd

Genom underhållsstöd garanteras barn till särlevande föräldrar underhåll även när den bidragsskyldiga föräldern inte bidrar till barnets försörjning.

■ Barn med underhållsstöd

Under 2000-talet har antalet barn med underhållsstöd minskat. Detta kan bland annat förklaras av de låga födelsetalen i slutet av 1990-talet samt att det har blivit vanligare att barn bor växelvis hos sina föräldrar och att underhållet därmed regleras direkt. En bidragande orsak till minskningen kan även vara att Försäkringskassan arbetat aktivt med att separerade föräldrar ska reglera underhållet på egen hand. Under år 2016 infördes nya regler kring underhållsstöd som kan ha bidragit till minskningen av barn med underhållsstöd. Regeländringarna innebär att Försäkringskassan slutar att betala ut underhållsstöd om myndigheten bedömer att föräldrarna kommer kunna lösa underhållet utan myndighetens inblandning.

Ålder	Antal barn		Andel av respektive åldersgrupp, procent	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0-2	5 087	5 460	2,9	3,0
3-5	10 509	11 054	5,9	5,8
6-8	14 507	15 388	8,0	8,0
9-11	17 398	18 251	9,8	9,7
12-14	19 121	19 960	11,2	11,0
15-17	21 181	21 910	13,1	12,6
18-19	6 051	6 292	5,8	5,2
Samtliga	93 854	98 315	8,2	8,0

■ Underhållsstöd efter barnets ålder i december 2018

Totalt fick föräldrar till drygt 192 000 barn underhållsstöd. Det motsvarar cirka 8 procent av alla barn i åldrarna 0-19 år. Andelen var som högst för barn i åldrarna 15-17 år, där 13 procent av alla barn hade en förälder som fick underhållsstöd från Försäkringskassan.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp kronor i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	7 390	4 217	2 227	2 385
25-29	10 873	672	2 052	1 707
30-34	18 223	1 678	2 367	1 987
35-39	22 452	2 755	2 639	2 154
40-44	21 377	3 359	2 600	2 372
45-49	15 987	3 132	2 459	2 400
50-54	8 696	2 104	2 320	2 201
55-59	2 479	1 056	2 346	2 243
60-	450	723	2 915	2 177
Samtliga	107 927	19 696	2 440	2 261

■ Underhållsstöd i december 2018

Under år 2018 betalades det ut knappt 2,6 miljarder kronor i underhållsstöd. En stor del av det belopp som betalas ut av Försäkringskassan betalas senare tillbaka av bidragsskyldiga föräldrar. Av mottagarna var 85 procent kvinnor och 15 procent män. Förlängt underhållsstöd betalas direkt till det myndiga barnet vilket gör att en stor andel av mottagarna upp till 24 år består av barn med förlängt underhållsstöd.

Ålder	Antal bidragsskyldiga		Antal med skuld		Medelskuld ¹ kronor i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	238	1 493	15	198	3 283	5 576
25-29	1 101	5 864	194	1672	5 723	8 285
30-34	2 412	10 953	548	3608	10 096	11 616
35-39	3 445	15 546	879	5252	9 341	14 701
40-44	3 491	18 402	1001	6432	11 135	17 150
45-49	2 614	16 970	865	6049	11 440	18 576
50-54	1 469	13 224	458	4857	10 896	18 888
55-59	406	7 210	150	2534	8 068	17 871
60-	79	5 081	25	1737	22 290	17 172
Samtliga	15 255	94 743	4 135	32 339	10 327	16 191

¹ Medelskulden är beräknad på den andel av de bidragsskyldiga som har en skuld till Försäkringskassan. Detta innebär att den skuld som har övergått till Kronofogdemyndigheten för indrivning inte inkluderas i tabellen.

■ Bidragsskyldiga föräldrar i december 2018

Av de knappt 110 000 bidragsskyldiga föräldrarna i december 2018 var 14 procent kvinnor och 86 procent män. Bland

bidragsskyldiga kvinnor var det 27 procent som hade en skuld till Försäkringskassan. Motsvarande siffra för män var 34 procent.

Regler 2018

Föräldrar är underhållsskyldiga för sitt barn tills det fyller 18 år, eller längre om barnet fortfarande går i skolan. När barnet bor stadigvarande hos en av föräldrarna ska den andra föräldern betala underhållsbidrag. Föräldrarna kan komma överens om ett lämpligt belopp eller beräkna det efter föräldrabalkens regler. Storleken på underhållsbidraget bestäms då efter barnets behov och föräldrarnas ekonomiska förmåga. Ett barn kan få underhållsstöd från Försäkringskassan om:

- den förälder som ska betala underhållsbidrag inte gör det eller betalar mindre än underhållsstödsbeloppet,
- faderskapet för barnet inte är fastställt,
- en ensamstående förälder har adopterat ett barn från utlandet.

Under 2018 trädde två lagändringar i kraft som gör att underhållsstödsbeloppet är beroende av barnets ålder. Underhållsstödet är högst 1 573 kronor t.o.m. månaden när barnet fyller 15 år och 2 073 kronor fr.o.m. månaden efter att barnet har fyllt 15 år

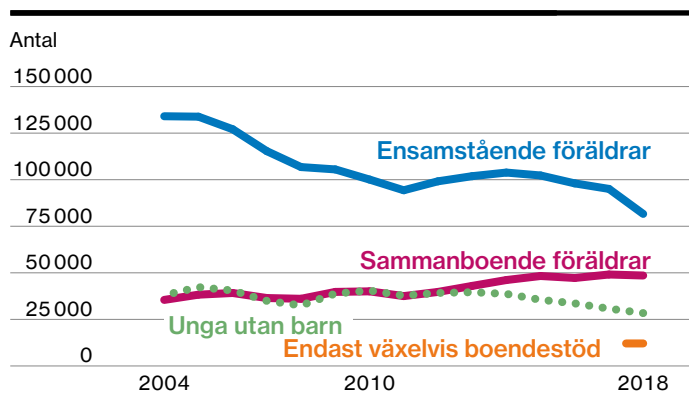
Förlängt underhållsstöd kan betalas ut under den tid barnet bedriver studier som ger rätt till förlängt barnbidrag eller

studiehjälp enligt 2 kap. studiestödslagen men längst till och med juni det år då barnet fyller 20 år.

Underhållsstöd kan utbetalas i form av fullt underhållsstöd, utfyllnadsbidrag eller underhållsstöd vid växelvis boende. Bestämmelserna om underhållsstöd och förlängt underhållsstöd vid växelvist boende upphörde att gälla från och med den 1 mars 2018. Därefter betalar Försäkringskassan bara ut underhållsstöd för barn som omfattas av övergångsbestämmelserna. När fullt underhållsstöd betalas ut ska den bidragsskyldige föräldern betala tillbaka hela eller delar av stödet till Försäkringskassan. Beloppet som ska betalas tillbaka beräknas på inkomster i det senaste beslutet om slutlig skatt och fastställs till en procentsats beroende av hur många barn den bidragsskyldige ska försörja. Om den bidragsskyldige föräldern har betalat till Försäkringskassan i rätt ordning, i minst sex månader i följd, lämnas inte längre underhållsstöd till barnet om det inte finns särskilda skäl till det. Den bidragsskyldige föräldern förutsätts då kunna betala underhåll direkt till den andra föräldern i stället.

Bostadsbidrag

Bostadsbidrag ska ge barnfamiljer och ungdomshushåll med låga inkomster en möjlighet att bo i fullvärdiga och tillräckligt rymliga bostäder.

■ Hushåll med bostadsbidrag i december

Antalet hushåll med bostadsbidrag har minskat sedan början av 2000-talet. Minskningen beror delvis på de regeländringar som gjorts under tidsperioden, och delvis på att inkomsterna höjts samtidigt som inkomstgränserna för bidraget inte har ändrats i samma takt.

Efter år 2011 har det särskilda bidraget för barnfamiljer höjts vid två tillfällen, 2012 och 2014. År 2012 sänktes dessutom golvet för barnfamiljers boendekostnader. För ungdomshushåll utan barn blev en större andel av bostadskostnaden bidragsgrundande. Mellan år 2012 och 2014 ökade antalet hushåll med barn som hade bostadsbidrag, men sedan dess har antalet minskat något.

I december 2018 betalades det ut bostadsbidrag till knappt 171 000 hushåll. Knappt en femtedel av de som fick bidraget tillhörde ett ungdomshushåll utan barn.

Ålder	Antal hushåll efter typ			Medelbelopp per hushåll, kronor i dec.		
	Ensamstående		Sammanboende	Ensamstående		Sammanboende
	Kvinnor	Män		Kvinnor	Män	
-24	12 204	11 303	2 510	1 358	906	1 971
25-29	12 696	5 579	5 852	2 284	986	2 181
30-34	14 199	1 430	9 079	2 797	2 083	2 376
35-39	16 020	2 130	9 609	2 735	2 169	2 545
40-44	15 549	2 400	8 200	2 605	2 238	2 660
45-49	11 863	2 415	6 284	2 489	2 254	2 709
50-54	6 662	1 916	4 110	2 476	2 283	2 685
55-59	2 294	1 284	2 124	2 518	2 324	2 647
60-	446	1 095	1 384	2 767	2 405	2 698
Samtliga	91 933	29 552	49 151	2 422	1 494	2 502

■ Bostadsbidrag december 2018

Bostadsbidrag går främst till ensamstående föräldrar och då oftast till kvinnor. Under år 2018 utbetalades drygt 4,5 miljarder kronor i bostadsbidrag. Totalt 57 procent av beloppet gick till hushåll med en

kvinnor som ensam försörjare, 11 procent av beloppet till hushåll med en man som ensam försörjare och knappt 32 procent av beloppet till hushåll med sammanboende.

Regler 2018

Barnfamiljer kan få bostadsbidrag. Även ungdomshushåll utan barn, där de sökande fyllt 18 år men inte är 29 år, kan få bostadsbidrag.

Bidragsbeloppet bestäms av hushållets sammansättning, bostadskostnaden, bostadens storlek och inkomstens storlek. Bidraget kan betalas ut för längst tolv månader i taget.

De som söker bostadsbidrag ska bland annat uppskatta hur mycket de kommer att tjäna under det kalenderår som ansökan görs. Med hänsyn till dessa uppgifter beräknas ett preliminärt bostadsbidrag. Efter den tidpunkt då Skatteverket har meddelat beslut om slutlig skatt för bidragsåret fastställs

slutligt bostadsbidrag. Beslut om slutligt bostadsbidrag för år 2018 meddelas under år 2020.

För gifta och samboende med barn inkomstprövas bostadsbidraget individuellt. Bidraget minskas om årsinkomsten överstiger 67 500 kronor för vardera maken.

För en ensamstående förälder minskas bostadsbidraget om årsinkomsten överstiger 135 000 kronor.

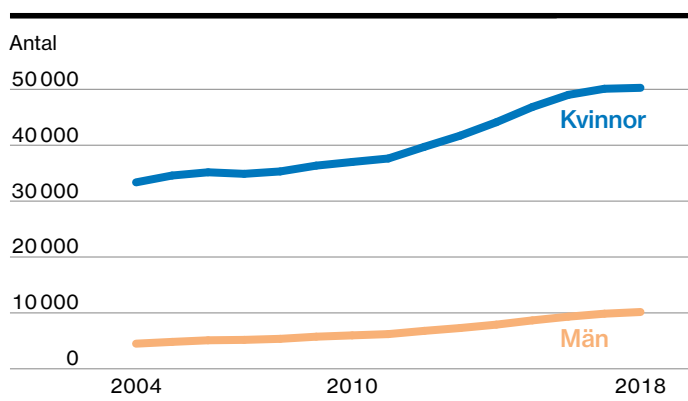
För ungdomar utan barn minskas bidraget om årsinkomsten överstiger 41 000 kronor för ensamstående eller överstiger 58 000 kronor för makar tillsammans.

	Max. bostadsbidrag, kronor per månad	Max. boyta, kvm	Inkomstgräns över vilken bidrag reduceras, kronor per år	
			Ensamstående	Gifta/sambor
<i>Barnfamiljer</i>				
Antal hemmavarande barn				
1	3 400	80	135 000	67 500/sökande
2	4 200	100	135 000	67 500/sökande
3	5 200	120	135 000	67 500/sökande
4	5 200	140	135 000	67 500/sökande
5 eller fler	5 200	160	135 000	67 500/sökande
<i>Hushåll utan barn</i>				
18–28 år	1 300	60	41 000	58 000

Ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning

Vårdbidrag

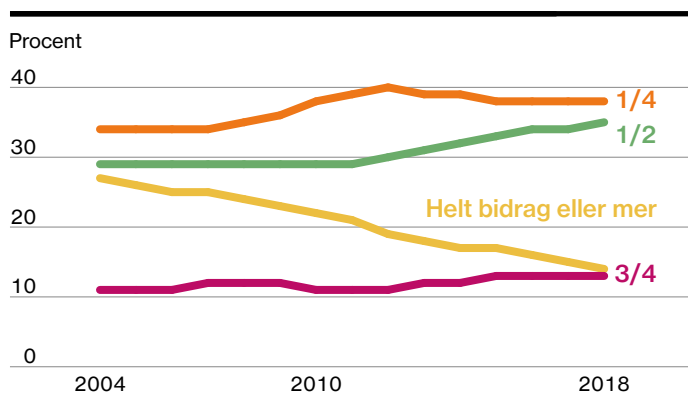
Vårdbidrag är ett ekonomiskt stöd till föräldrar med barn som har en sjukdom eller funktionsnedsättning för att kunna ge den tillsyn, vård och stöd som krävs för att barnet ska kunna utvecklas på bästa sätt.

■ Vårdbidragstagare i december

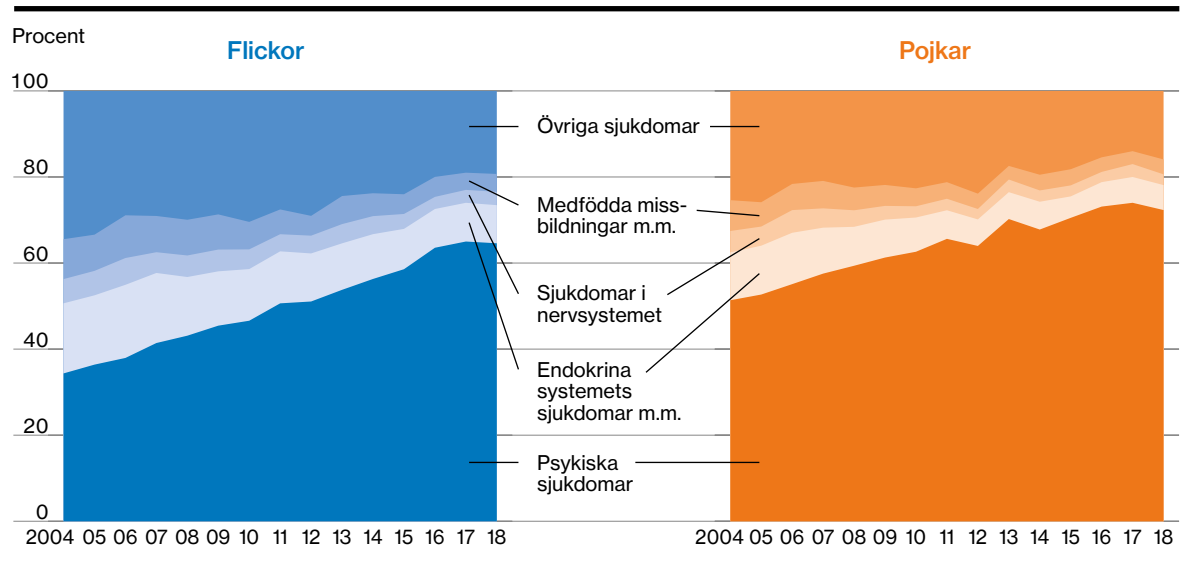
Antalet föräldrar som får vårdbidrag för barn har ökat med 60 procent sedan år 2004. Det är främst föräldrar som har barn med psykiska sjukdomar som svarar för ökningen. År 2003 ändrades den övre åldersgränsen för vilken vårdbidrag kunde beviljas från 16 år till 19 år, vilket förklarar ökningen av antalet vårdbidragstagare från detta år. Under hela tidsperioden har en majoritet av mottagarna varit kvinnor och år 2018 var 83 procent av mottagarna kvinnor och 17 procent män.

I december år 2018 fick 10 procent (6 300 personer) av vårdbidragstagarna ersättning för merkostnader i form av en skattefri merkostnadsdel. Cirka 1 procent (640 personer) fick enbart ersättning för merkostnader.

■ Andel vårbidrag efter omfattning i december

Andelen mottagare av vårdbidrag som får partiell ersättning har ökat under perioden. Den lägsta nivån (en fjärdedels förmån) är den vanligast förekommande och omfattade år 2018 totalt 38 procent av alla vårdbidrag. Andelen vårdbidrag med hel omfattning eller mer har minskat under perioden, från att år 2004 motsvara 27 procent till att år 2018 motsvara 14 procent av alla vårdbidrag.

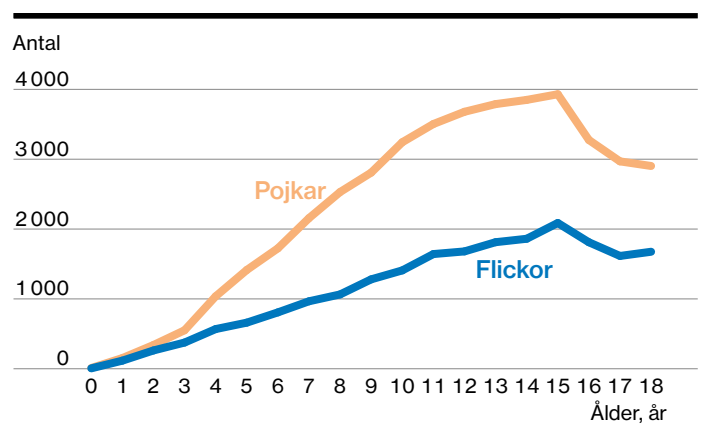
■ Nybeviljade vårdbidrag efter diagnosgrupp

Andelen nybeviljade vårdbidrag kopplat till psykiska sjukdomar har ökat under 2000-talet. År 2004 motsvarade de 34 procent av alla nybeviljade vårdbidrag för flickor och

51 procent av alla nybeviljade vårdbidrag för pojkar. Motsvarande siffror år 2018 var 65 procent för flickor och 72 procent för pojkar.

■ Antal barn med vårdbidrag efter barnets ålder i december 2018

Av barnen med vårdbidrag i december år 2018 var 33 procent flickor och 67 procent pojkar. Det är fler pojkar än flickor i alla åldrar.

Ålder	Antal barn		Andel barn vars föräldrar får vårdbidrag för mer än ett barn, procent	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0-2	384	504	12	12
3-5	1 603	3 002	19	16
6-8	2 837	6 410	22	21
9-11	4 330	9 555	26	23
12-15	7 440	15 247	26	24
16-19	5 101	9 147	24	22
Samtliga	21 695	43 865	24	22

■ Vårdbidrag efter barnets ålder i december år 2018

I december år 2018 betalade Försäkringskassan ut vårdbidrag för drygt 65 500 barn.

Omkring en femtedel av barnen fanns i familjer som hade vårdbidrag för flera barn.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kr i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0-24	158	7	4 831	5 755
25-29	1 534	132	4 737	4 095
30-34	5 466	633	4 694	4 124
35-39	10 642	1 555	4 788	4 087
40-44	13 961	2 607	4 681	4 130
45-49	11 286	2 667	4 662	4 023
50-54	5 642	1 604	4 682	4 088
55-	1 574	955	4 712	4 395
Samtliga	50 263	10 160	4 704	4 114

■ Vårdbidrag efter förälderns ålder i december år 2018

Totalt betalades det ut vårdbidrag till knappt 60 500 föräldrar i december år 2018. Av mottagarna var 83 procent kvinnor och 17 procent män. Flest mottagare var i åldersgruppen 40-44 år.

Drygt 3 200 delade vårdbidraget med en annan förälder. Omkring 3,7 miljarder kronor betalades ut i vårdbidrag under år 2018, varav 85 procent till kvinnor och 15 procent till män.

Regler 2018

En förälder kan få vårdbidrag för sitt barn om barnet är i behov av särskild tillsyn eller vård under minst sex månader. Det gäller längst till och med juni månad det år då barnet fyller 19 år. Den särskilda tillsynen eller vården ska vara orsakad av barnets sjukdom eller funktionsnedsättning. Föräldern kan också få vårdbidrag om barnets sjukdom eller funktionsnedsättning innebär ökade utgifter (merkostnader).

Om föräldern vårdar flera barn med funktionsnedsättning i den aktuella åldern grundas rätten till vårdbidrag på det sammanlagda behovet av tillsyn och vård samt på merkostnadernas omfattning.

Vårdbidraget kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Ett helt vårdbidrag uppgår till 2,5 prisbasbelopp per år vilket år 2018 innebar 9 479 kronor per månad. Vårdbidraget är skattepliktigt och pensionsgrundande. En viss del av vårdbidraget kan utges som

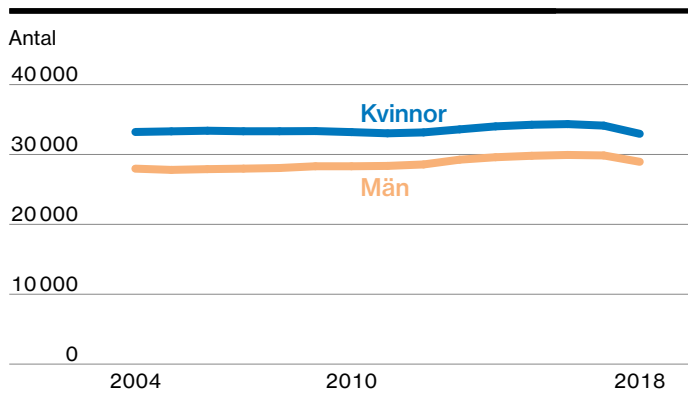
ersättning för merkostnader. Denna merkostnadsdel av vårdbidraget är skattefri och inte pensionsgrundande. Vårdbidrag som enbart är baserat på merkostnader behöver uppgå till minst 36 procent av prisbasbeloppet och som mest 62,5 procent av prisbasbeloppet för att lämnas med detta belopp.

Vårdbidrag som är baserat på vård och tillsyn kan även kombineras med merkostnader. I de fall godkända merkostnader uppgår till minst 18 procent av prisbasbeloppet och som mest 69 procent av prisbasbeloppet medför dessa en merkostnadsdel av vårdbidraget som är skattefri och inte pensionsgrundande. Om helt vårdbidrag beviljas baserat på enbart vård och tillsyn kan ersättningen för merkostnader beviljas utöver det hela vårdbidraget.

Den 1 januari 2019 infördes två nya ersättningar; omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. De kommer på sikt att ersätta vårdbidraget.

Handikappersättning

Handikappersättning är ett ekonomiskt stöd till personer med funktionsnedsättning som behöver hjälp i vardagen eller har merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning.

Personer med handikappersättning i december

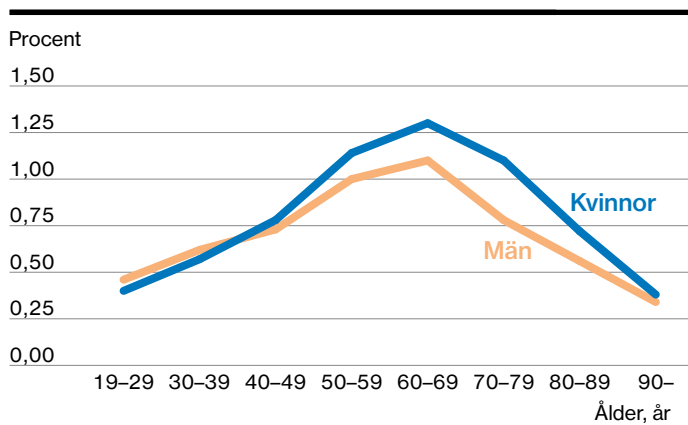
Antal personer med handikappersättning har hållit sig stabilt sedan 2004. Det har under hela perioden varit fler kvinnor än män som har haft handikappersättning. I december år 2018 var det knappt 33 000 kvinnor och 29 000 män som hade handikappersättning.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kr i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
19–29	2 621	3 169	1 712	1 732
30–39	3 524	3 943	1 710	1 732
40–49	4 896	4 641	1 737	1 770
50–59	7 180	6 438	1 745	1 776
60–69	7 244	6 040	1 691	1 727
70–79	5 449	3 621	1 627	1 639
80–89	1 776	995	1 592	1 597
90–	265	102	1 522	1 556
Samtliga	32 955	28 949	1 696	1 730

Handikappersättning i december 2018

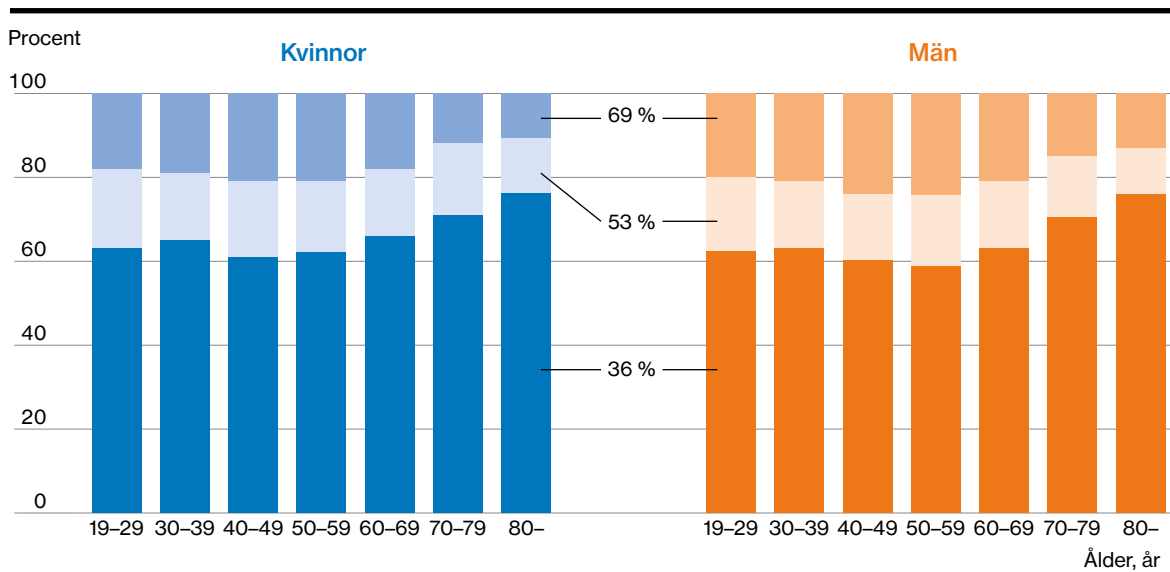
I december år 2018 hade knappt 62 000 personer handikappersättning. Av mottagarna var 53 procent kvinnor och 47 procent män. Mottagare över 70 år hade något lägre ersättning än de under 70 år, och män hade något högre ersättning i alla åldersgrupper.

Totalt betalades det ut omkring 1,3 miljarder kronor i handikappersättning år 2018, varav 53 procent till kvinnor och 47 procent till män.

Andel av befolkningen med handikappersättning i december 2018

I hela befolkningen 19 år eller äldre hade knappt 1 procent handikappersättning i december år 2018. Handikappersättning är vanligare bland kvinnor än bland män, med undantag för de yngre åldersgrupperna. Att det är fler män än kvinnor i de yngre åldrarna beror på att det är fler unga män än kvinnor som beviljas handikappersättning för psykiska sjukdomar och medfödda funktionsnedsättningar. Andelen personer med handikappersättning i befolkningen är störst i åldersgruppen 60–69 år.

Handikappersättning efter ersättningsnivå och ålder i december 2018

Totalt 65 procent av kvinnorna och 63 procent av männen med handikappersättning hade den lägsta nivån av

ersättningen (36 procent av prisbasbeloppet). Den lägsta nivån är vanligast för alla åldersgrupper.

Regler 2018

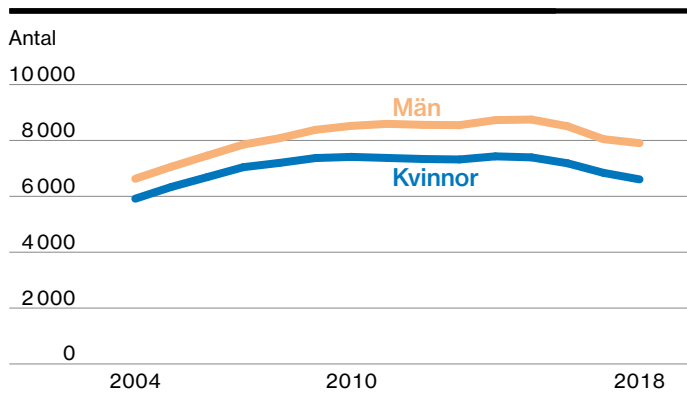
En person som för avsevärd tid har fått sin funktionsförmåga nedsatt så att hen behöver tidskrävande hjälp av någon annan för att klara sig hemma eller på arbetet kan få handikappersättning. Handikappersättning beviljas också om en person i övrigt har betydande merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning. Handikappersättning kan beviljas från och med juli månad det år då en person fyller 19 år och som innan hen fyllt 65 år har fått sin funktionsförmåga nedsatt.

Ersättningen är 36, 53 eller 69 procent av prisbasbeloppet per år, beroende på hjälpbehov och merkostnadernas storlek. År 2018 motsvarade de tre nivåerna 1 365, 2 010 respektive 2 616 kronor per månad. Blinda och personer med grav hörselskada får alltid ersättning om funktionsnedsättningen uppkom innan de fyllde 65 år.

Den 1 januari 2019 infördes merkostnadsersättning. Den kommer på sikt att ersätta handikappersättning.

Assistansersättning

Assistansersättning är ett ekonomiskt stöd som vuxna och barn med omfattande funktionsnedsättningar kan använda för att anlita personliga assistenter.

Personer med assistansersättning i december

Antalet vuxna och barn med assistansersättning ökade stadigt fram till år 2009 då det började plana ut och från år 2016 har antal personer med assistansersättning minskat. I december år 2018 var det knappt 400 personer färre som hade assistansersättning jämfört med i december år 2017. Sedan assistansersättningens införande har det varit fler män och pojkar än kvinnor och flickor som fått assistansersättning. I december år 2018 var 46 procent av de som hade assistansersättning kvinnor och flickor och 54 procent var män eller pojkar.

Ålder	Antal mottagare		Antal timmar per vecka, i medeltal	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0–14 år	698	920	107	107
15–19 år	490	706	114	117
20–24 år	470	744	132	138
25–29 år	531	789	145	150
30–34 år	423	647	143	153
35–39 år	370	474	141	145
40–44 år	398	471	145	140
45–49 år	409	456	135	138
50–54 år	454	508	134	137
55–59 år	474	486	128	139
60–64 år	559	503	128	131
65–	1 330	1 198	112	116
Samtliga	6 606	7 902	127	132

Assistansersättning i december år 2018

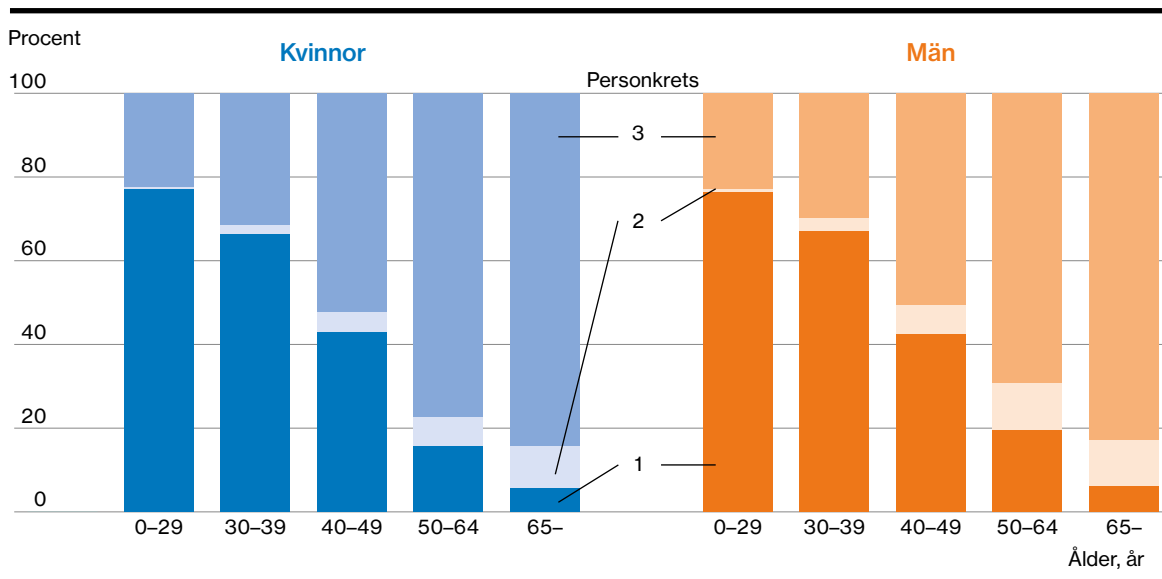
Ungefär 14 500 vuxna och barn hade assistansersättning i december år 2018. Av totalt 98 miljoner beviljade timmar assistansersättning gick 45 procent till kvinnor och flickor och 55 procent till män och pojkar. Män fick i genomsnitt fler beviljade timmar än kvinnor i de flesta åldersklasser. Utgifterna för statlig assistansersättning år 2018 var 25,3 miljarder kronor.

Personkrets	Antal personer		Antal timmar per vecka, i medeltal	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
1	2 743	3 742	132	135
2	300	413	151	153
3	3 318	3 428	121	126
Samtliga	6 606	7 902	127	132

För förklaring av de olika personkretsarna se regelruta.

Assistansersättning efter personkrets i december 2018

Bland de personer som har assistansersättning är det vanligast att tillhöra personkrets 3. Denna personkrets omfattade 50 procent av alla kvinnor och flickor och 43 procent av alla män och pojkar med assistansersättning i december år 2018. Personer i personkrets 2 har i genomsnitt flest antal timmar per vecka. Denna grupp möter funktionshinder som i genomsnitt förorsakar mer omfattande behov av stöd och service än personer i de andra personkretsarna.

Assistansersättning efter personkrets i december 2018

Bland personer med assistansersättning skiljer sig fördelningen av personkrets mellan olika åldersgrupper. I åldersgruppen 0-29 år tillhör 77 procent personkrets 1. Andelen som tillhör personkrets 1

minskar med åldern. Av personer äldre än 65 år tillhör endast 6 procent personkrets 1. Av de assistansberättigade 40 år och äldre tillhör majoriteten personkrets 3.

Regler 2018

Assistansersättning kan ges till personer

- med utvecklingsstörning, autism eller autismsliknande tillstånd (personkrets 1),
- personer med betydande och bestående begåvningsmässiga funktionsnedsättningar efter en hjärnskada i vuxen ålder som orsakats av yttre våld eller kroppslig sjukdom (personkrets 2),
- eller personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar, som uppenbart inte beror på ett normalt åldrande (personkrets 3).

Hjälp med grundläggande behov måste upp gå till mer än i genomsnitt 20 timmar i veckan för att få ersättning från Försäkringskassan. Om behovet är mindre är det kommunen som kan tillgodose behovet av hjälp.

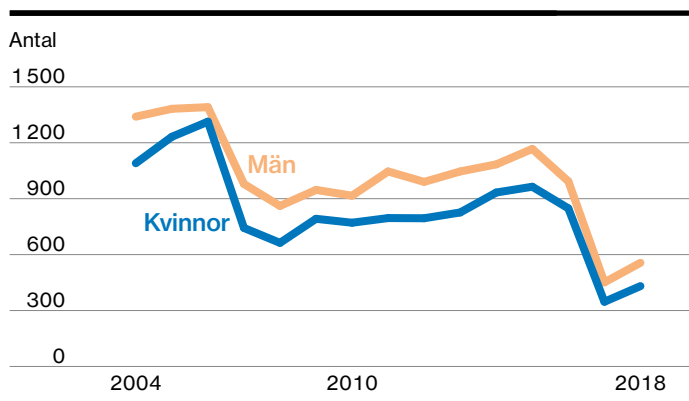
Personer som bor i gruppbostad eller vårdas på institution har inte rätt till assistansersättning.

Assistansersättningen får endast användas till köp av personlig assistans eller för kostnader för personliga assistenter. Köp av personlig assistans kan ske från en kommun, ett brukarkooperativ eller ett privat företag. Det är också möjligt att bli egen arbetsgivare åt sina assistenter. Brukarkooperativ och privata företag ska ha tillstånd från inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att få bedriva verksamhet med personlig assistans. En kommun som bedriver verksamhet med personlig assistans ska ha anmält detta till IVO. Om personer själva anställer sina assistenter ska de också ha anmält detta till IVO.

Assistansersättning betalas med ett så kallat schablonbelopp per timme, vilket år 2018 motsvarade 295,40 kronor. Möjlighet finns dock för personer med särskilda skäl att ansöka om ett högre timbelopp. Det högsta beloppet 2018 var 330,84 kronor.

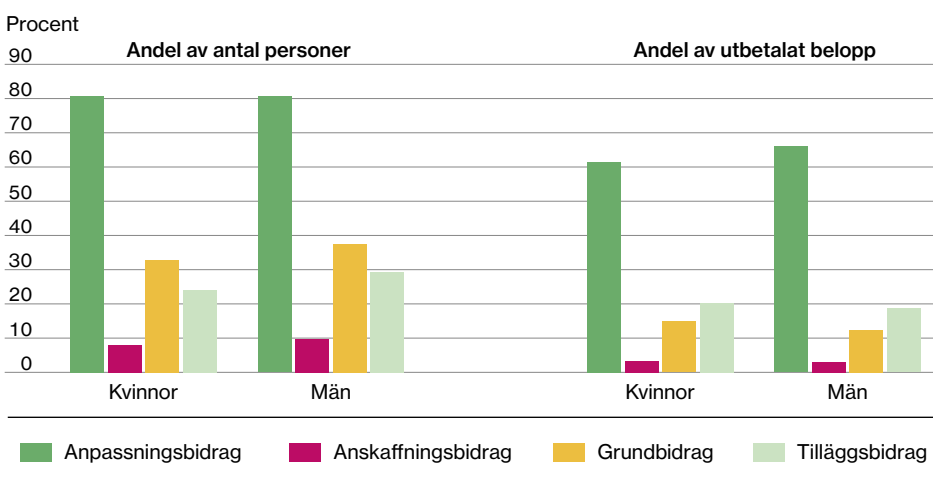
Bilstöd

Bilstöd ska möjliggöra ett aktivt, delaktigt och självständigt liv för personer med funktionsnedsättning.

Antal beviljade bilstöd

Fram till och med år 2006 kunde personer få nytt bilstöd vart sjunde år. Sedan år 2007 kan nytt bilstöd beviljas vart nionde år. Dessa regeländringar förklarar varför det förekommer toppar med en viss regelbundenhet under tidsperioden. Minskningen år 2017 beror dels på att handlägningsprocessen ändrades, vilket har inneburit fördröjningar i handläggningen, men även på minskat antal ansökningar, vilket sammantaget bidrog till att färre personer beviljades ersättning än tidigare år. Under hela perioden har det varit färre kvinnor än män som har beviljats bilstöd.

Bilstöd efter typ av bidrag år 2018

Den vanligaste typen av bilstöd år 2018 var anpassningsbidrag, vilket motsvarade 81 procent av alla bilstöd som betalades ut för kvinnor och män. Av det utbetalda beloppet år 2018 betalades 64 procent ut i

form av anpassningsbidrag. Det är möjligt att beviljas flera typer av bilstöd, därför summerar andel av antal personer till mer än 100 procent.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
18–24	14	19	97 142	136 343
25–29	19	24	73 649	153 690
30–34	33	33	64 922	107 738
35–39	71	68	81 792	89 410
40–44	69	109	79 730	114 706
45–49	83	113	57 617	81 668
50–54	85	109	55 987	80 943
55–59	64	75	45 294	76 724
60–64	38	68	85 340	84 467
65–	33	52	48 758	47 285
Samtliga	509	670	65 820	90 187

■ Bilstöd efter ålder år 2018

Knappt 1 200 personer hade bilstöd år 2018. Av mottagarna var 43 procent kvinnor och 57 procent män. Totalt betalades

det ut knappt 94 miljoner kronor i bilstöd år 2018 varav 36 procent till kvinnor och 64 procent till män.

Ålder	Antal barn		Medelbelopp, kronor under året	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0–4	10	20	92 657	108 843
5–9	53	40	71 853	91 961
10–14	45	54	77 477	62 737
15–19	29	40	58 294	82 609
20–24	19	29	60 387	48 054
25–	13	33	57 649	66 473
Samtliga	169	216	69 873	74 697

■ Bilstöd till föräldrar efter barnets ålder år 2018

År 2018 fick knappt 400 personer bilstöd som föräldrar till barn med funktionsnedsättning. Av barnen var 44 procent flickor och 56 procent pojkar. Föräldrar till pojkar fick i genomsnitt högre utbetalt belopp än

vad föräldrar till flickor fick. Totalt betalades det ut knappt 100 miljoner för bilstöd år 2018. Genomsnittligt utbetalt belopp var högre för föräldrar till barn i yngsta åldersgrupper.

Regler 2018

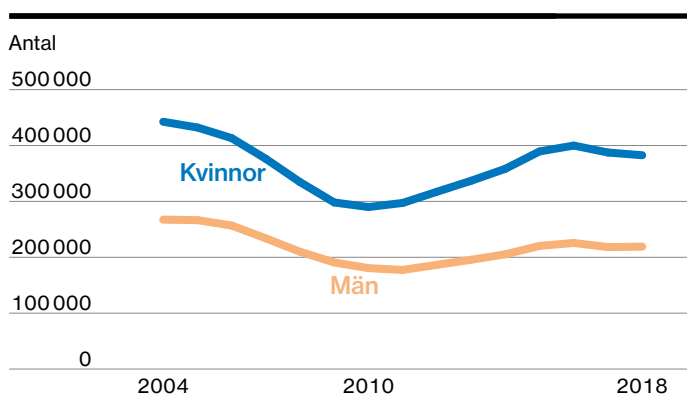
Personer som har en funktionsnedsättning som ger stora svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda allmänna kommunikationer kan få bilstöd. Svårigheterna ska finnas kvar i minst nio år. Även föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan få bilstöd om de behöver bilen för att kunna förflytta sig tillsammans med barnet. Bilstöd består av flera bidrag. Det finns tre bidrag för att köpa bil – grundbidrag, anskaffningsbidrag och tilläggsbidrag. Tilläggsbidraget

består av tre delar, tilläggsbidrag A, B och C. Grundbidrag och tilläggsbidrag kan ges för inköp av bil och kan beviljas vart nionde år. Beroende på inkomsten kan även anskaffningsbidrag vara aktuellt. Anpassningsbidrag kan beviljas för anpassning av fordon. Bilstöd kan i vissa fall även beviljas för körkortsutbildning. Bilstöd beviljas främst till bil, men även till andra motorfordon som motorcykel eller moped.

Ekonomisk trygghet vid sjukdom

Sjukpenning

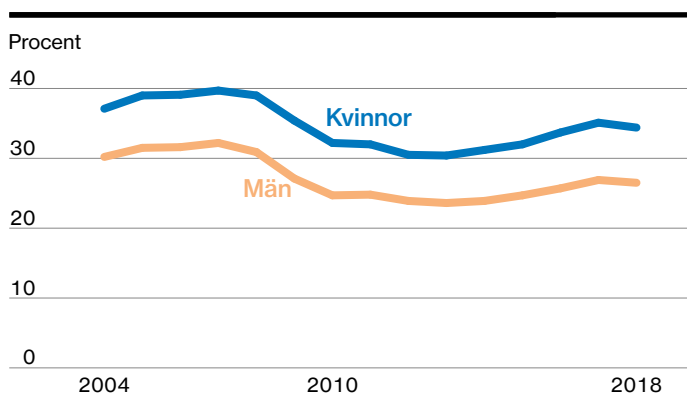
Sjukpenning ska ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom.

Antal mottagare av sjukpenning

Efter några år med starkt ökande långtidssjukfrånvaro runt millennieskiftet minskade antalet mottagare av sjukpenning mellan åren 2003 till 2010 för att sedan återigen öka fram till år 2016, för att därefter plana ut.

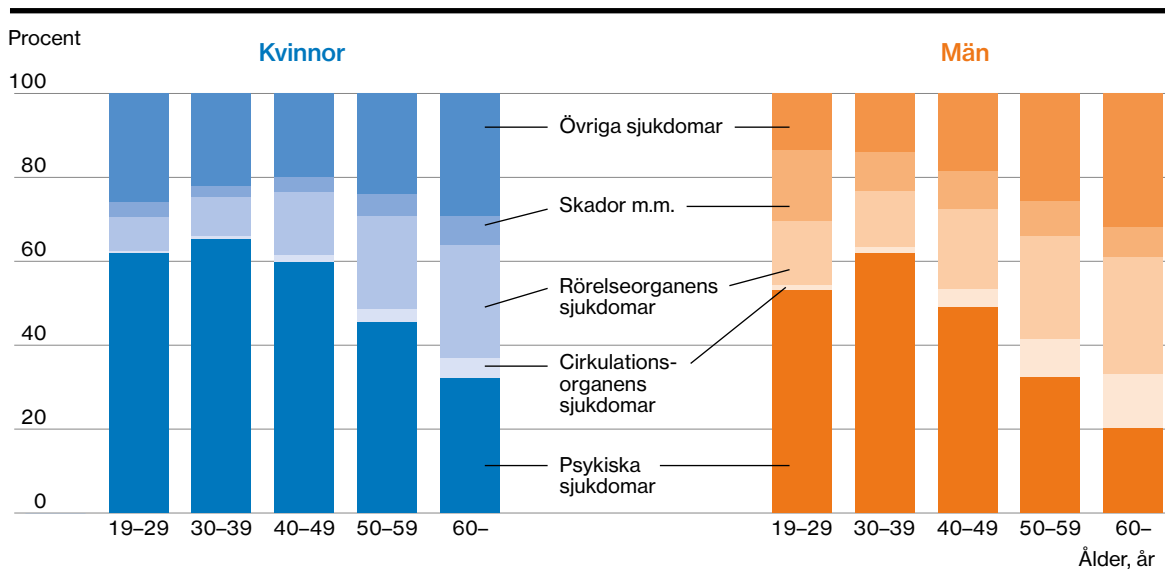
Totalt fick 602 000 personer sjukpenning någon gång under år 2018 varav 64 procent var kvinnor och 36 procent var män.

Andel ersatta sjukpenningdagar med partiell omfattning

I början av 2000-talet ökade andelen utbetalda dagar med partiell omfattning. Detta kan bland annat förklaras av att regeringen då tydliggjorde att Försäkringskassan skulle använda partiell sjukskrivning i större utsträckning. Efter 2007 minskade dock andelen partiella dagar men under senare år har andelen återigen ökat.

Omkring 34 respektive 27 procent av de utbetalda dagarna med sjukpenning för kvinnor och män betalades ut med partiell omfattning år 2018, och det är vanligare bland personer med psykiska sjukdomar.

■ Pågående fall med sjukpenning efter ålder och diagnosgrupp i december 2018

För både kvinnor och män med sjukpenning i december 2018 var psykiska sjukdomar och rörelseorganens sjukdomar de vanligaste diagnosgrupperna. Psykiska sjukdomar motsvarade 53 procent av alla fall för kvinnor och 40 procent av alla fall för män i december 2018. Motsvarande

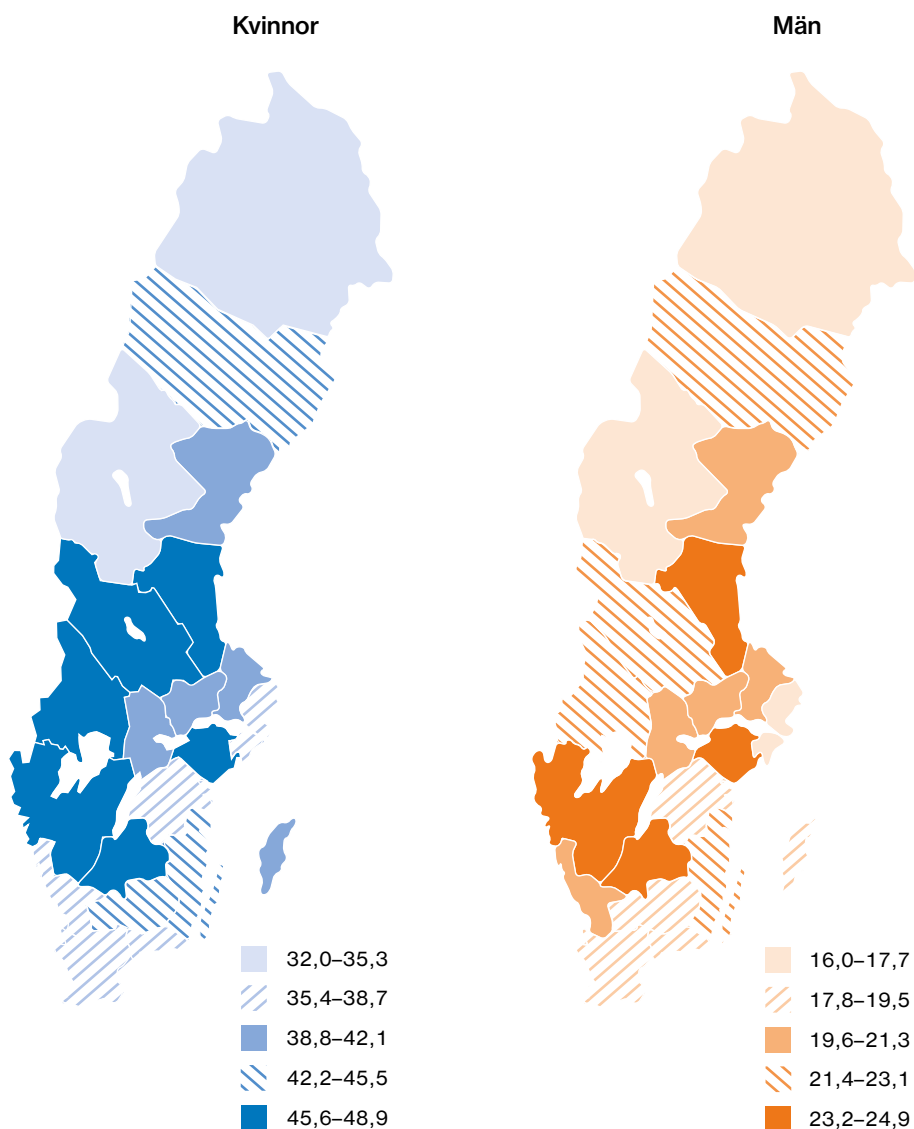
siffror för rörelseorganens sjukdomar var 16 respektive 20 procent för kvinnor och män. Psykiska sjukdomar är vanligast i alla åldersgrupper förutom för män i åldrarna över 60 år då rörelseorganens sjukdomar är vanligaste diagnoserna.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16-24	15 656	11 162	55	51	489	567
25-29	38 612	18 889	58	60	569	608
30-34	47 687	21 576	66	68	565	563
35-39	43 105	20 566	72	68	598	624
40-44	43 138	21 783	77	69	606	637
45-49	46 119	24 614	79	72	604	640
50-54	51 534	30 316	77	73	597	640
55-59	47 443	31 580	76	77	594	632
60-	49 314	38 573	76	78	588	621
Samtliga	382 608	219 059	72	71	588	621

■ Sjukpenning år 2018

Av de 32,5 miljarder kronor som betalades ut i sjukpenning år 2018 gick 63 procent till kvinnor och 37 procent till män. Det genomsnittliga ersatta dagbeloppet för män var 6 procent högre än för kvinnor, vilket bland annat beror på skillnader i kvinnors och mäns arbetsinkomster. Det genomsnittliga antalet sjukpenningdagar

ökar i regel med stigande ålder både för kvinnor och för män. En anledning till detta är ökad risk för sjukdom och längre tid för återhämtning med stigande ålder. Personer som har varit yrkesverksamma under en längre tid har också utsatts för en större sammanlagd arbetsbelastning.

■ Pågående sjukfall per 1000 försäkrade per län i december 2018

I Sverige hade kvinnor och män i åldrarna 16–64 år totalt 41 respektive 21 pågående sjukfall per 1 000 skattade försäkrade i december 2018. Ett sjukfall definieras som en sammanhängande period där ersättning betalats ut i form av sjukpenning och/eller rehabiliteringspenning. Se sidan 10 för mer information om skattningen av antal försäkrade.

Södermanlands län har flest pågående sjukfall bland både kvinnor och bland män. Bland kvinnor motsvarar det 49 och bland män 24 pågående sjukfall per 1 000 skattade försäkrade. En del av de regionala variationerna kan bero på skillnader i åldersfördelning eller skillnader i hälsa, livs- och arbetsvillkor.

Regler 2018

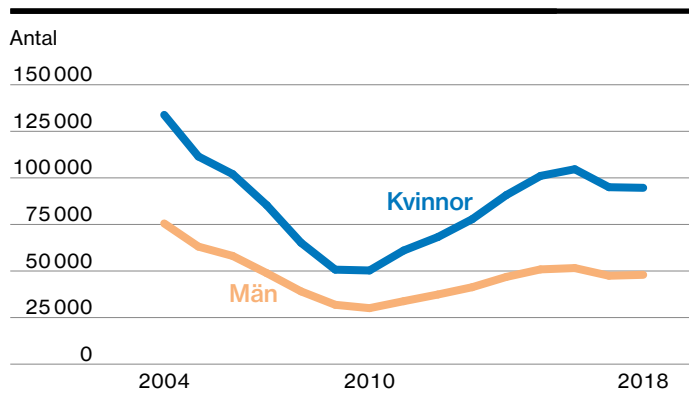
En person kan få hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels sjukpenning vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Sjukpenning kan även betalas ut vid medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom eller att förkorta sjukdomstiden. Under de första 14 dagarna i en sjukperiod får en anställd sjuklön av sin arbetsgivare, dock inte för den allra första dagen som är en karensdag. Om nedsättningen av arbetsförmågan kvarstår även efter sjuklöneperioden kan en anställd få sjukpenning från Försäkringskassan. För arbetslösa betalar Försäkringskassan ut sjukpenning efter en karensdag medan egenföretagare enligt huvudregeln har 7 karensdagar. Egenföretagare har även möjlighet att välja en karenstid på 1, 14, 30, 60 eller 90 dagar.

Sjukpenning på normalnivå, motsvarande knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI), kan betalas ut under 364 dagar inom en ramtid om 450 dagar. Sjukpenning kan som högst baseras på inkomst motsvarande 8 prisbasbelopp. År 2018 motsvarade det 774 kronor per dag vid hel sjukpenning på normalnivå. Om nedsättningen av arbetsförmågan kvarstår efter 364 dagar kan sjukpenning betalas ut i form av sjukpenning på fortsättningsnivå. Ersättningen motsvarar då knappt 75 procent av SGI. År 2018 motsvarade det en maximal ersättning på 726 kronor per dag vid hel sjukpenning på fortsättningsnivå. Personer med allvarliga sjukdomar kan beviljas sjukpenning på normalnivå för obegränsad tid motsvarande 80 procent av SGI. Arbetslösa kan inte få sjukpenning med högre belopp än det som motsvarar det högsta dagpenningbeloppet inom arbetslöshetsförsäkringen. År 2018 var det 543 kronor per dag vid hel sjukpenning för arbetslösa.

Bedömning av arbetsförmågans nedsättning görs enligt den så kallade rehabiliteringskedjan. För en anställd ska arbetsförmågans nedsättning under de första 90 dagarna bedömas i förhållande till det vanliga arbetet. Efter 90 dagar bedöms arbetsförmågans nedsättning även i förhållande till om personen kan utföra något annat arbete hos arbetsgivaren. Efter 180 dagar har den anställde enbart rätt till sjukpenning om hen inte kan utföra något arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden. Det gäller dock inte om Försäkringskassan bedömer att hen med stor sannolikhet kommer att kunna gå tillbaka till arbete hos arbetsgivaren inom 365 dagar. Då bedöms arbetsförmågans nedsättning i förhållande till arbete hos arbetsgivaren även efter dag 180. Om det kan anses oskäligt att bedöma arbetsförmågan mot sådant arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden kan bedömningen göras i förhållande till arbete hos arbetsgivaren även efter dag 365 trots att den försäkrade bedöms ha arbetsförmåga i ett arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden. För egenföretagare görs en prövning mot det vanliga arbetet fram till och med dag 180. Därefter prövas arbetsförmågans nedsättning i förhållande till sådant arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden om det inte med stor sannolikhet kan antas att hen kommer att kunna återgå i arbete inom 365 dagar eller om det kan anses oskäligt att bedöma arbetsförmågan i förhållande till normalt förekommande arbeten. För arbetslösa prövas arbetsförmågans nedsättning alltid i förhållande till sådant arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden.

Arbetslivsinriktad rehabilitering

Olika rehabiliteringsåtgärder ska underlätta för de långtidssjuka att återgå till arbete.

Antal sjukfall längre än 60 dagar i december

Det är oftast personer med långa sjukfall som får någon form av arbetslivsinriktad rehabilitering. Med långa sjukfall avses här personer som har ersättning i form av sjukpenning och/eller rehabiliteringspenning i minst 60 dagar. Antalet personer med sjukfall längre än 60 dagar sjönk mellan 2004 och 2010 med 129 000. Mellan åren 2010 och 2016 ökade antalet sjukfall längre än 60 dagar med 76 000, men har sedan börjat minska. I december 2018 var antalet pågående långa sjukfall 95 000 bland kvinnor och 48 000 bland män. Kvinnornas andel av sjukfallen längre än 60 dagar i december 2018 var 66 procent och männens andel var 34 procent.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16–24	136	82	109	117	432	480
25–29	519	294	114	130	448	488
30–34	1 082	659	129	147	399	397
35–39	1 179	486	125	138	485	512
40–44	1 440	531	119	133	512	529
45–49	1 494	551	118	129	512	535
50–54	1 575	562	113	121	511	545
55–59	1 133	569	110	116	498	533
60–	673	428	94	111	508	540
Samtliga	9 231	4 162	116	129	487	504

Rehabiliteringspenning år 2018

Av mottagarna av rehabiliteringspenning år 2018 var 69 procent kvinnor och 31 procent män. Av 0,78 miljarder kronor som totalt betalades ut i

rehabiliteringspenning under år 2018 gick 67 procent till kvinnor och 33 procent till män.

Regler 2018

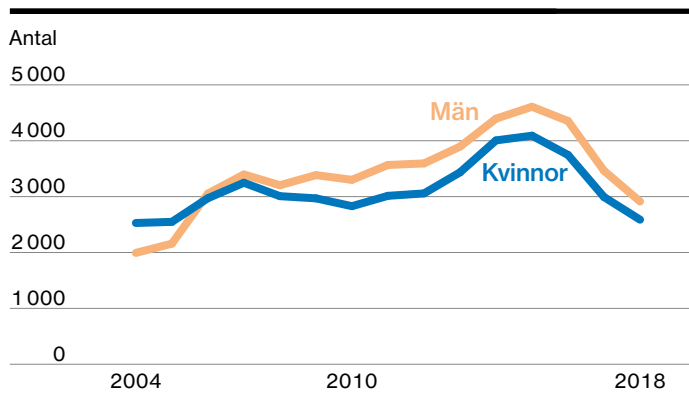
Arbetsträning och utbildning är exempel på åtgärder som kan bli aktuella inom ramen för arbetslivsinriktad rehabilitering.

I samband med arbetslivsinriktad rehabilitering kan en person få rehabiliteringspenning om arbetsförmågan är nedsatt i den utsträckning att hen på grund av åtgärden är förhindrad att arbeta. Ett särskilt bidrag som täcker vissa så kallade merkostnader som kan uppstå i samband med rehabiliteringen (exempelvis för resor) kan också betalas ut. Vidare kan Försäkringskassan ge bidrag till arbetshjälpmedel och ge ersättning för resor till och från arbetet i stället för sjukpenning.

Rehabiliteringspenning kan vara hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels dag. Rehabiliteringspenningen är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) och räknas in i de 364 dagar som den försäkrade maximalt kan få sjukpenning på normalnivå. År 2018 var den maximala rehabiliteringspenningen per dag på normalnivå 774 kronor. Därefter kan rehabiliteringspenning på fortsättningsnivå, motsvarande knappt 75 procent av SGI betalas ut. År 2018 var maximal ersättning för en dag på fortsättningsnivå 726 kronor.

Aktivitetsersättning och sjukersättning

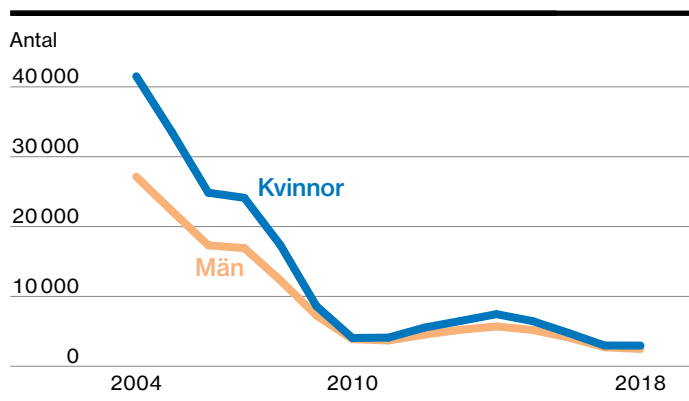
Aktivitetsersättning och sjukersättning ger ekonomisk trygghet vid långvarigt nedsatt arbetsförmåga.

Nybeviljad aktivitetsersättning för personer yngre än 30 år

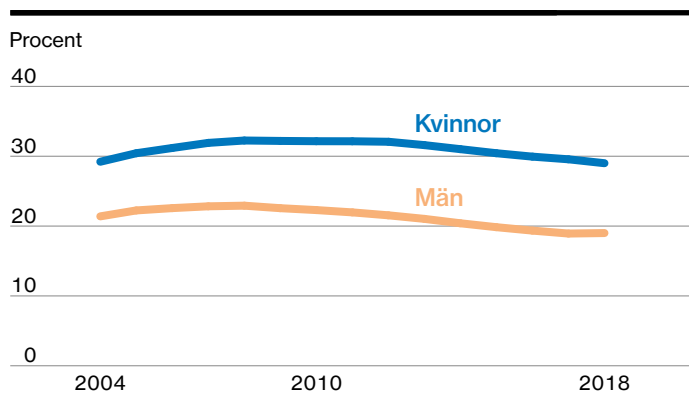
Före år 2003 kunde personer yngre än 30 år nybeviljas både förtidspension och sjukbidrag. Under perioden 2003–2016 nybeviljades enbart aktivitetsersättning för denna åldersgrupp. Sedan januari 2017 kan personer som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga få sjukersättning i stället för aktivitetsersättning från och med juli det år de fyller 19 år.

År 2018 var det 5 500 personer som nybeviljades aktivitetsersättning, vilket är 45 procent fler än år 2003. Ökningen sedan år 2003 beror bland annat på att antalet beviljanden på grund av förlängd skolgång blivit fler, även om en minskning skett under senare år.

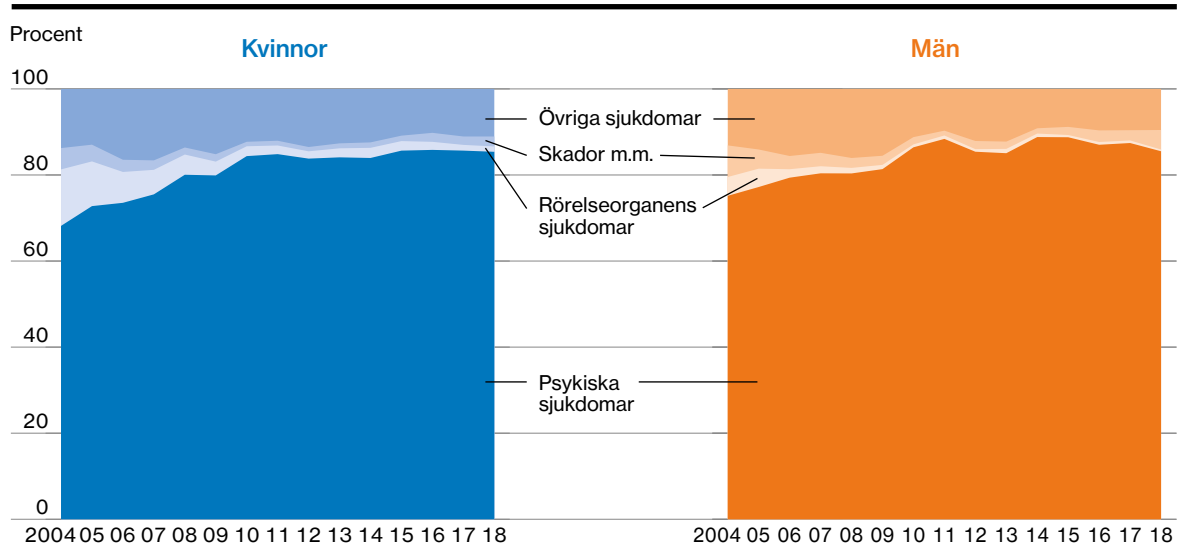
Nybeviljad sjukersättning för personer 30 år eller äldre

Före år 2003 kunde personer 30 år eller äldre nybeviljas både förtidspension och sjukbidrag, men sedan år 2003 nybeviljas enbart sjukersättning för denna åldersgrupp. Under år 2008 togs möjligheten till tidsbegränsad sjukersättning bort och kriterierna att beviljas stadigvarande ersättning skärptes. Antalet nybeviljanden minskade mellan år 2004 och 2010. En viss ökning skedde under perioden 2012–2014, därefter har antalet återigen minskat. År 2018 var det 5 400 personer som nybeviljades sjukersättning vilket är det lägsta antalet nybeviljanden sedan sjukersättningen infördes år 2003.

Andel aktivitets- och sjukersättningar med partiell omfattning i december (förtidspensioner och sjukbidrag före 2003)

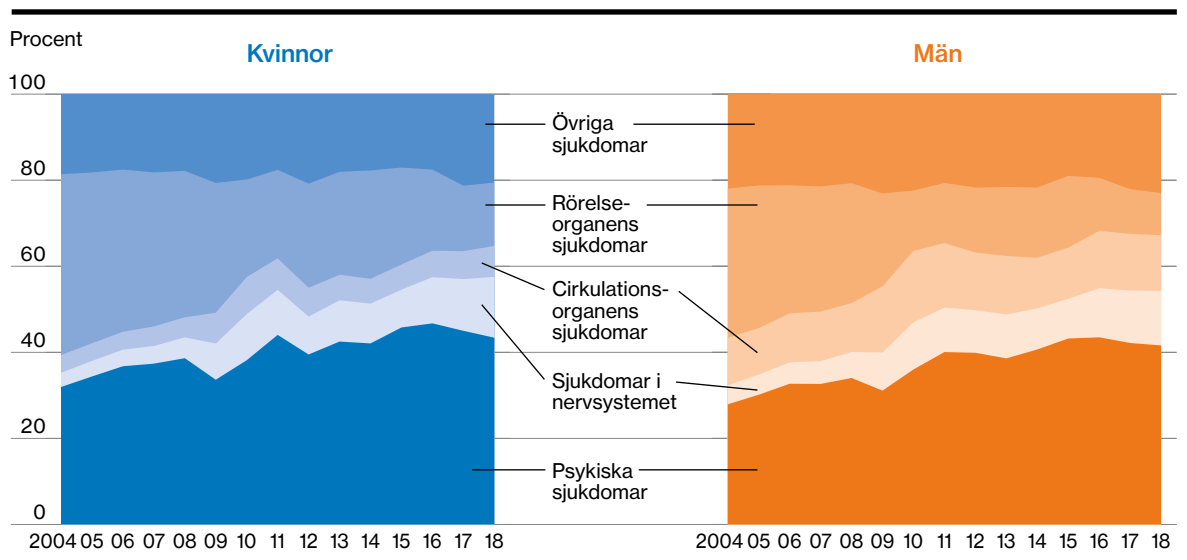
Andelen med partiell aktivitets- eller sjukersättning har varierat något över tid, men partiell ersättning har under hela tidsperioden varit vanligare bland kvinnor än bland män. I december år 2018 hade 29 procent av kvinnorna och 19 procent av männen partiell ersättning.

■ Nybeviljad aktivitetsersättning efter diagnosgrupp

Psykiska sjukdomar dominerar i aktivitetsersättningen och andelen har ökat sedan år 2003. År 2018 motsvarade de psykiska

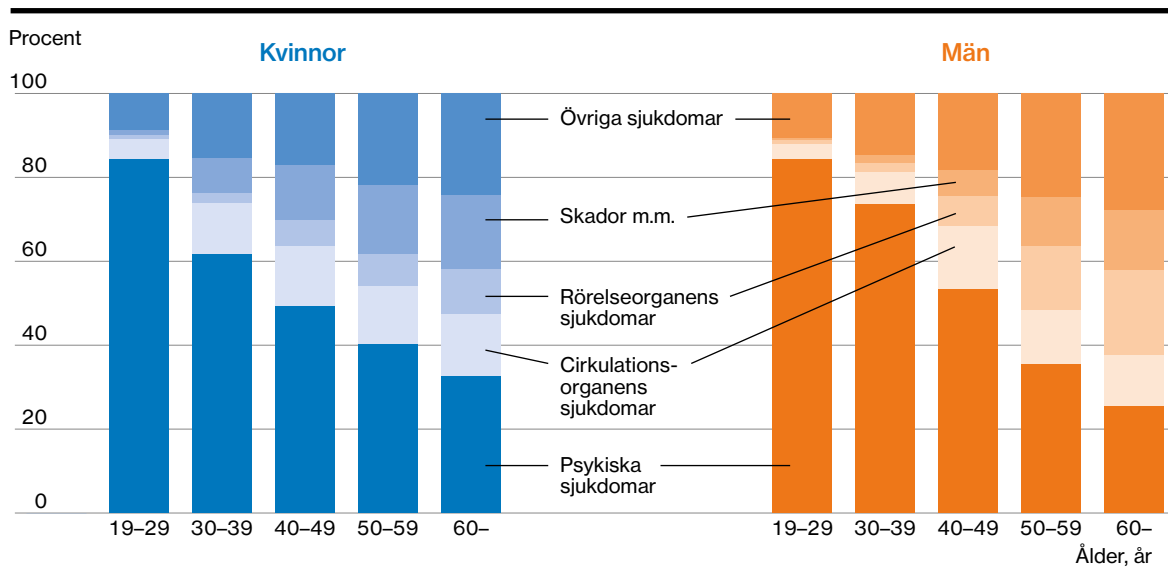
sjukdomarna 85 och 86 procent av alla nybeviljade aktivitetsersättningar för kvinnor respektive män.

■ Nybeviljad sjukersättning efter diagnosgrupp

Rörelseorganens sjukdomar var fram till år 2005 den största diagnosgruppen för personer som nybeviljats sjukersättning. Sedan 2006 har dock psykiska sjukdomar varit den största diagnosgruppen. År 2018

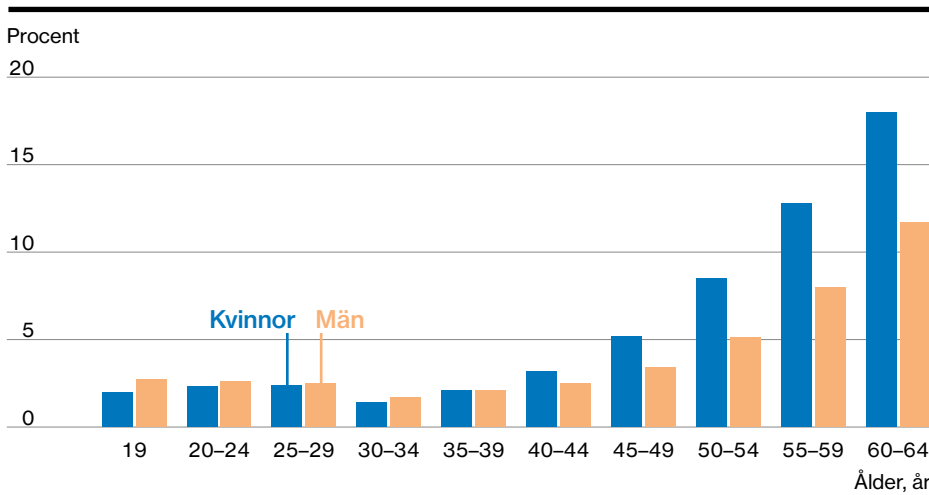
motsvarade de psykiska sjukdomarna 43 procent av de nybeviljade sjukersättningarna för kvinnor och 42 procent för män.

Nybeviljad aktivitets- och sjukersättning efter ålder och diagnosgrupp år 2018

Psyksiska sjukdomar var den vanligaste diagnosgruppen i alla åldersgrupper för både kvinnor och män år 2018. Det är

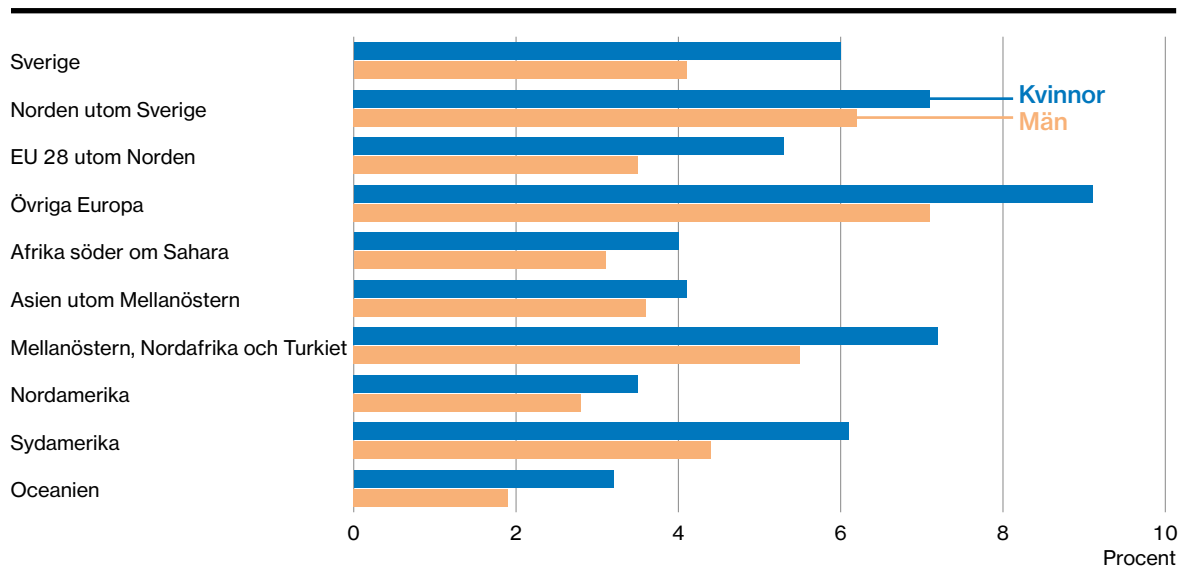
framför allt i de yngre åldersgrupperna som personer beviljas aktivitets- eller sjukersättning på grund av psykisk sjukdom.

Andel av befolkningen med aktivitets- eller sjukersättning i december 2018

Antal personer med aktivitets- eller sjukersättning var i december 2018 ungefär 292 000, varav 58 procent var kvinnor och 42 procent var män. Omkring 5 procent av befolkningen i åldrarna 19 till 64 år har av hälsoskäl helt eller delvis lämnat arbetsmarknaden med aktivitets- eller sjukersättning och andelen stiger med ökande

ålder. Motsvarande andel i åldersgruppen 60-64 år är 18 procent för kvinnor och 12 procent för män. I yngre åldrar är det något vanligare att män har ersättning än kvinnor, men från åldersgruppen 35-39 år är det vanligare att kvinnor har ersättning än män.

Andelarna är åldersstandardiserade, för förklaring se Läsanvisningar.

■ Andel av befolkningen med aktivitets- eller sjukersättning efter födelseregion i december 2018, åldersstandardiserade värden

Andelen med aktivitets- eller sjukersättning varierar för personer födda i olika

regioner och det beror bland annat på skillnader i hälsa, livs- och arbetsvillkor.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor per månad		Andel av befolkningen, procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
19	954	1 370	8 434	8 446	2,0	2,6
20–24	5 844	7 157	8 451	8 485	2,2	2,5
25–29	7 734	8 292	8 641	8 810	2,3	2,4
Samtliga	14 532	16 819	8 551	8 642	2,2	2,4

■ Aktivitetsersättning i december 2018

Av totalt 3,4 miljarder kronor som betalades ut i aktivitetsersättning under år 2018 gick 46 procent till kvinnor och 54 procent till män. Av mottagarna var 46 procent kvinnor och 54 procent män.

Flertalet av dem som får aktivitetsersättning har inte haft möjlighet att

genom förvärvsarbete bygga upp ett ytterligare försäkringsskydd och får därför enbart garantiersättning. I december år 2018 fick 87 procent av kvinnorna och 93 procent av männen med aktivitetsersättning endast garantiersättning.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor per månad		Andel av befolkningen, procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
30–34	4 631	5 655	8 776	9 062	1,4	1,7
35–39	6 433	6 450	8 766	9 246	2,1	2,1
40–44	9 803	7 874	8 797	9 577	3,2	2,5
45–49	16 507	10 990	8 920	9 898	5,2	3,4
50–54	28 438	17 672	9 115	10 323	8,5	5,1
55–59	37 423	23 973	9 219	10 515	12,8	8,0
60–64	50 397	32 828	9 439	10 790	18,0	11,7
Samtliga	154 383	106 584	9 179	10 265	5,6	3,7

■ Sjukersättning i december 2018

Av totalt 31,1 miljarder kronor som betalades ut i sjukersättning under år 2018 gick 55 procent till kvinnor och 45 procent till män. Av mottagarna av sjukersättning var 59 procent kvinnor och 41 procent män.

Bland de yngsta med sjukersättning är det vanligare med hel ersättning medan det bland de äldre är vanligare med partiell

ersättning. Flertalet av de äldre som får sjukersättning har haft möjlighet att genom tidigare förvärvsarbete bygga upp ett ytterligare försäkringsskydd och får därför en högre inkomstrelaterad ersättning. I december år 2018 fick 81 procent av kvinnorna och 70 procent av männen inkomstrelaterad ersättning.

Regler 2018

Aktivitetsersättning beviljas de som är i åldrarna 19–29 år och som av medicinska skäl har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel under minst ett år. Ersättningen är alltid tidsbegränsad. Aktivitetsersättningen kan kombineras med en medverkan i olika aktiviteter, som ska ha till syfte att ta tillvara den enskildes möjligheter till utveckling och arbete under ungdomsåren. Ungdomar som på grund av funktionsnedsättning ännu inte har avslutat sin utbildning på grundskole- och gymnasienivå har rätt till hel aktivitetsersättning på grund av förlängd skolgång under studierna.

Sjukersättning beviljas de som är i åldrarna 30–64 år och som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga, det vill säga för all överskådlig framtid. Sedan februari 2017 kan de personer som har en

stadigvarande helt nedsatt arbetsförmåga få sjukersättning i stället för aktivitetsersättning från och med juli det år de fyller 19 år.

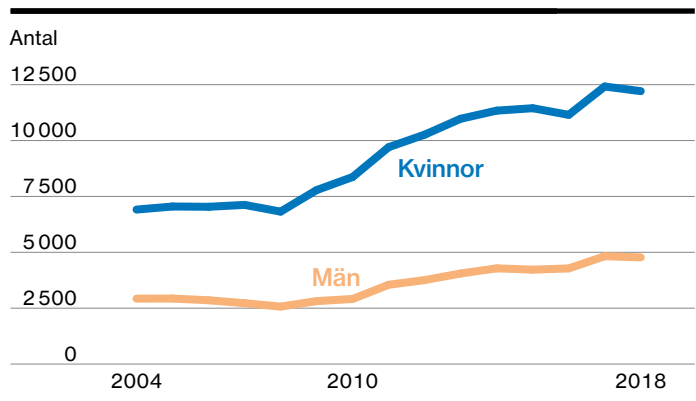
Aktivitets- och sjukersättning kan betalas ut i form av hel, tre fjärdedels, halv respektive en fjärdedels ersättning. Det finns en inkomstrelaterad ersättning och en garantiersättning. Den inkomstrelaterade ersättningen är knuten till arbetsinkomsten. Garantiersättning får personer med inga eller låga förvärvsinkomster. För aktivitetsersättning varierar garantiersättningen beroende på bland annat ålder. Maximal garantiersättning vid aktivitetsersättning var 9 403 kronor per månad före skatt år 2018, motsvarande 2,48 prisbasbelopp. För sjukersättning var den maximala garantiersättningen 9 593 kronor per månad före skatt år 2018, motsvarande 2,53 prisbasbelopp.

Närståendepenning

Närståendepenning gör det möjligt för en person att avstå från arbete för att vårda en svårt sjuk närstående.

Antal mottagare av närståendepenning

Antalet mottagare av närståendepenning har ökat under tidsperioden. Sedan 2008 har antalet mottagare ökat med 81 procent. År 2018 var antalet mottagare av närståendepenning knappt 17 000.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	171	88	8	10	7 046	8 264
25-29	453	256	10	10	9 080	9 583
30-34	619	337	11	10	9 935	8 854
35-39	941	454	11	10	9 350	8 959
40-44	1 335	586	11	11	9 594	10 175
45-49	1 957	729	11	10	9 785	8 728
50-54	2 515	929	11	11	9 679	9 461
55-59	2 334	715	11	12	9 811	10 908
60-	1 885	616	13	16	12 173	14 121
Samtliga	12 210	4 773	11	11	10 025	10 139

Närståendepenning 2018

Av totalt 173 miljoner kronor i närståendepenning år 2018 betalades 66 procent ut till kvinnor och 34 procent till män. Av

mottagarna av närståendepenning var 72 procent kvinnor och 28 procent män.

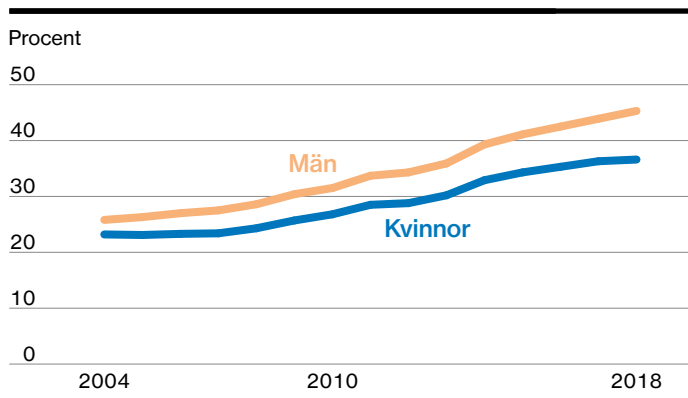
Regler 2018

Personer som avstår från förvärvsarbete för att vårda en svårt sjuk person i hemmet eller på en vårdinrättning kan få närståendepenning. Med svårt sjuk menas att det ska finnas ett påtagligt hot mot den sjukas liv. I regel kan närståendepenning betalas ut i högst 100 dagar för varje enskild sjuk individ som vårdas.

Närståendepenning kan betalas ut i form av hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Maximal ersättning är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten baserat på 8 prisbasbelopp.

Bostadstillägg till personer med aktivitetsersättning eller sjukersättning

Personer med aktivitets- eller sjukersättning som har en låg inkomst kan få bostadstillägg så att de kan ha möjlighet att ha en bostad av god kvalitet, utan att levnadsstandarden i övrigt behöver drabbas.

Andelen personer med aktivitets- eller sjukersättning som har bostadstillägg i december

Andelen personer med bostadstillägg har ökat under perioden 2003 till 2018. En delförklaring till ökningen är att andelen personer som har beviljats aktivitets- och sjukersättning och som inte har några, eller endast låga förvärvsinkomster och därför endast har ersättning på garantinivå har ökat under tidsperioden.

Under perioden har andelen män som har aktivitets- eller sjukersättning och har bostadstillägg ökat något mer än andelen kvinnor. Av mottagarna av aktivitets- eller sjukersättning fick 37 procent av kvinnorna och 45 procent av männen bostadstillägg i december 2018.

Ålder	Antal mottagare		Andel av mottagarna av aktivitets- eller sjukersättning som har bostadstillägg, procent		Medelbelopp, kronor per månad	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
19	183	259	19	18	2 781	2 660
20-24	3 417	4 157	56	55	3 461	3 408
25-29	5 428	6 239	66	70	3 746	3 802
30-34	3 197	4 213	69	75	3 912	3 918
35-39	3 793	4 533	59	70	3 698	3 783
40-44	4 649	4 734	47	60	3 536	3 671
45-49	6 458	5 565	39	51	3 370	3 498
50-54	10 045	7 471	35	42	3 344	3 330
55-59	12 056	8 847	32	37	3 312	3 282
60-64	13 993	9 691	28	30	3 197	3 179
Samtliga	63 219	55 709	37	45	3 411	3 479

I tabellen inkluderas både mottagare av bostadstillägg och särskilt bostadstillägg.

Bostadstillägg till personer med aktivitets- eller sjukersättning i december 2018

Av mottagarna av bostadstillägg var 53 procent kvinnor och 47 procent män år

2018. Totalt betalades det ut 5,1 miljarder kronor i bostadstillägg under år 2018.

Regler 2018

Bostadstillägget omfattar bostadstillägg (BT) och särskilt bostadstillägg (SBT).

Bostadstillägg är ett tillägg till allmänna pensions- och sjukförsäkringsförmåner. Försäkringskassan administrerar bostadstillägg till dem som har sjukersättning eller aktivitetsersättning. Pensionsmyndigheten administrerar bostadstillägg till dem som har övriga förmåner såsom ålderspension, efterlevandepension m.m.

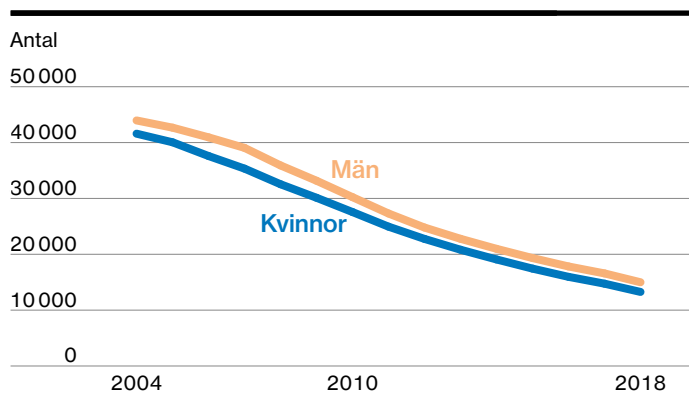
Storleken på bostadstillägget beror på boendekostnaden samt inkomster och förmögenhet. Under 2018 var högsta möjliga BT 96 procent av boendekostnaden upp till 5 000 kronor per månad för ogifta respektive 2 500 kronor per månad för gifta. Om boendekostnaden överstiger dessa belopp beaktas 70 procent av den överskjutande

boendekostnaden upp till 5 600 kronor per månad för ogifta respektive 2 800 kronor per månad för gifta. BT är ett skattefritt stöd som den enskilde måste ansöka om.

SBT är ett stöd som syftar till att garantera den enskilde en skälig levnadsnivå efter att en skälig bostadskostnad är betald. En förutsättning för att kunna få SBT är att BT är beviljat. Under 2018 ansågs en bostadskostnad som uppgick till högst 6 620 kronor per månad för ogifta och 3 310 kronor per månad för gifta som skälig bostadskostnad. Beloppen för skälig levnadsnivå var 5 634 kronor per månad för ogifta och 4 590 kronor för gifta. SBT betalas ut i form av ett utfyllnadsbelopp upp till skälig levnadsnivå.

Arbetsskadeersättning

Arbetsskadeersättning ska ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av arbetskada.

Antal mottagare av egenlivränta enligt arbetsskadeförsäkringen i december (inklusive mottagare födda före 1938)

Antalet mottagare av egenlivräntor enligt nuvarande lagstiftning har minskat succesivt under en längre tidsperiod. Det beror bland annat på en regelförändring 1993 då det infördes strängare krav för att få en arbetskada godkänd, vilka mildrades år 2002. Prövning av rätten till arbetsskadelivränta görs ofta i samband med prövning av rätten till sjukersättning. En del förklaring till den fortsatta minskningen av antal mottagare av egenlivräntor det senaste decenniet är att antalet nybeviljade sjukersättningar också ligger på en lägre nivå sedan 2008. Minskningen mellan åren 2004 och 2018 var 67 procent.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor per månad	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
20–29	22	56	10 859	11 946
30–34	55	99	14 408	10 851
35–39	90	172	12 484	10 179
40–44	235	411	10 305	9 771
45–49	567	880	9 177	9 250
50–54	1 433	2 113	8 085	8 405
55–59	2 165	3 268	7 366	8 234
60–64	3 537	4 806	7 129	8 449
Samtliga	8 104	11 805	7 716	8 549

Arbetsskadelivränta i december 2018

Av mottagarna av arbetsskadelivränta enligt nuvarande lagstiftning var 41 procent kvinnor och 59 procent män. År 2018 utbetalades 2,6 miljarder kronor i arbetsskadelivränta. Av det utbetalda beloppet gick 39 procent till kvinnor och 61 procent till män. Kvinnornas genomsnittliga ersättning var 11 procent lägre än männens, vilket motsvarar 833 kronor per månad.

Regler 2018

Alla som förvärvsarbetar i Sverige är försäkrade för arbetsskada. Med arbetsskada menas skada till följd av olycksfall eller skadlig inverkan i arbetet. Ersättning som Försäkringskassan kan betala ut är för inkomstförlust, tandvårdskostnader, kostnader för sjukvård utomlands, sjukpenning i särskilda fall och kostnader för särskilda hjälpmedel. Det finns även ersättning för efterlevande och begravningshjälp, vilka från och med den 1:a januari 2010 administreras av Pensionsmyndigheten.

Den största ersättningen som betalas ut från arbetsskadeförsäkringen är egenlivränta. Det är en ersättning som kommer i fråga först om en godkänd arbetsskada medför en bestående nedsättning av förmågan att skaffa sig inkomst genom arbete.

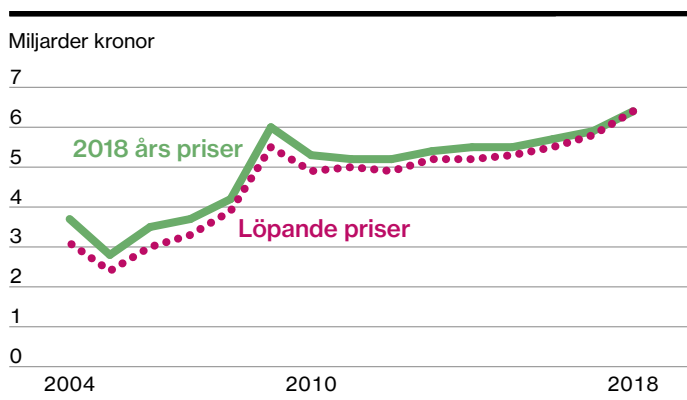
Sjukskrivning på grund av arbetsskada fungerar i stort sett som en vanlig sjukskrivning. Den som har en arbetsskada som har visat sig den 1:a januari 2003 eller senare får dock kompensation för karensdagar när hen beviljas livränta.

Livräntan ger ersättning för hela den bestående inkomstförlusten. Vid beräkning av livräntans storlek jämförs den inkomst personen antas ha tjänat om skadan inte hade inträffat med den inkomst hen beräknas kunna få efter skadan. Livräntan ger ersättning för hela mellanskillnaden men kan aldrig bli högre än 7,5 prisbasbelopp per år, motsvarande 28 438 kronor per månad år 2018.

Annan utbetalning

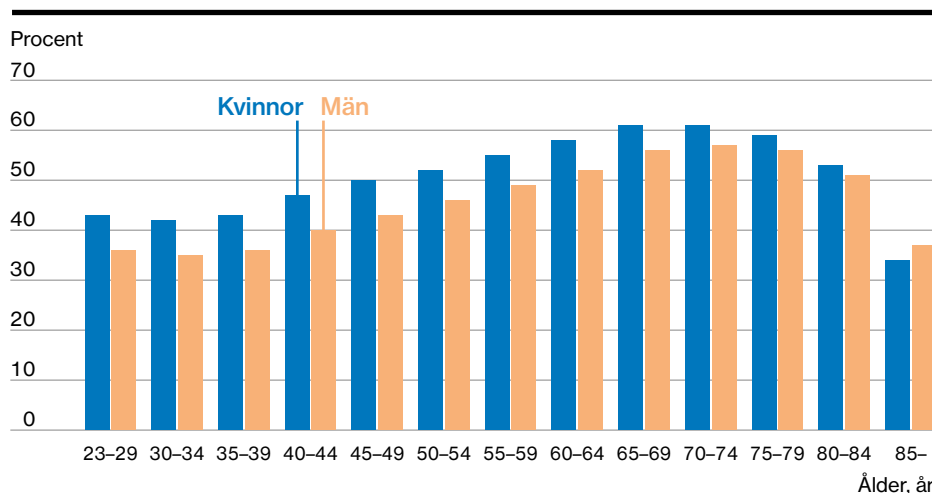
Tandvård

Det statliga tandvårdsstödet ska bidra till att personer med inga eller små tandvårdsbehov kan bevara en god tandhälsa samt att personer med stora tandvårdsbehov ska få tandvård till rimliga kostnader.

Utbetalt belopp för tandvård

Under år 2002 infördes regeländringar i tandvårdsförsäkringen som medförde att utgifterna ökade kraftigt. Det nya regelverket som infördes den 1 juli 2008 innebar ökade subventioner för patienterna och därmed ökade utgifterna för tandvårdsförsäkringen ytterligare. Under 2018 dubblades det allmänna tandvårdsbidraget vilket ledde till att utgifterna ökade under året. År 2018 var utgifterna 6,4 miljarder kronor.

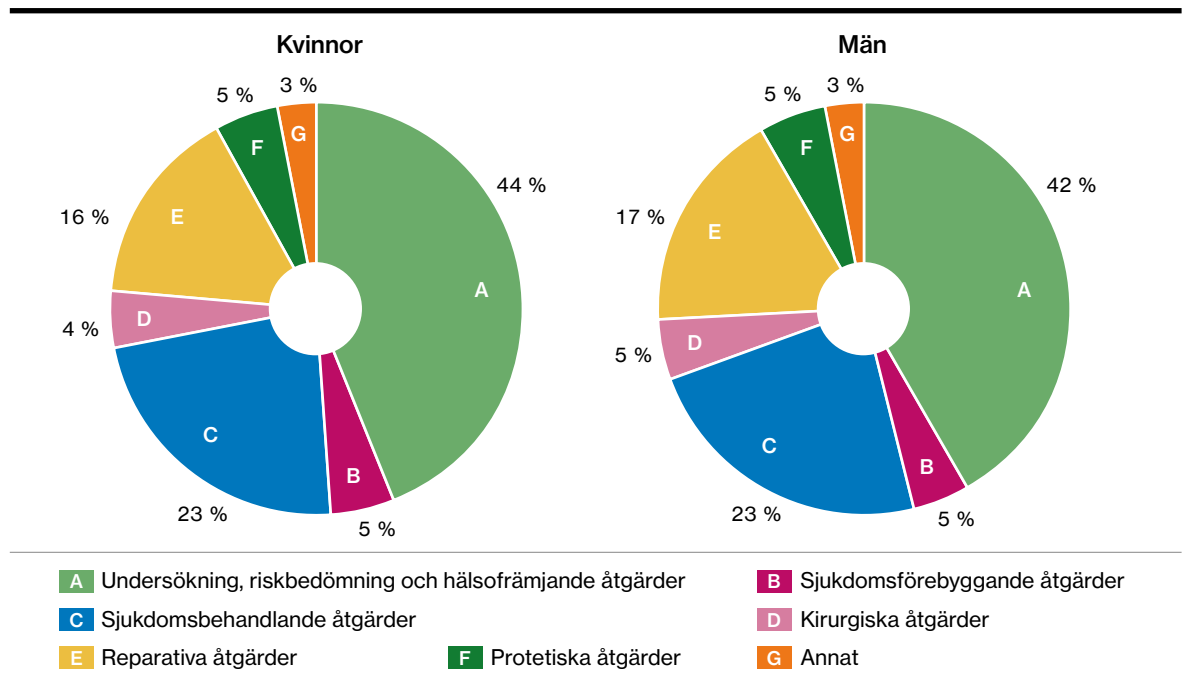

Notera att storleken på det allmänna tandvårdsbidraget är högre i den yngsta och äldsta åldersgruppen, för mer information se regelrutan.

Andel av befolkningen som har använt det allmänna tandvårdsbidraget år 2018

Totalt 47 procent av befolkningen i åldrarna 23 år eller äldre har använt det allmänna tandvårdsbidraget under år 2018.

Andelen är högre bland kvinnor än bland män i alla åldersgrupper upp till 84 år.

■ Andel åtgärder fördelat på åtgärdsgrupp år 2018

Den vanligaste åtgärdsgruppen är undersökningar, riskbedömningar och hälsofrämjande åtgärder (44 procent för kvinnor och 42 procent för män). Dessa används för att bedöma en patients tandhälsa och behov av tandvårdsåtgärder. Sjukdomsbehandlande åtgärder är den näst

vanligaste åtgärdsgruppen följt av reparativa åtgärder. Bland de övriga åtgärderna finns rena hälsofrämjande åtgärder (till exempel fluorbehandlingar), protetiska åtgärder (insättning av kronor, broar och dylikt) och kirurgiska åtgärder (tanduttagningar och liknande) och annat.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp i kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
23–29	22 005	21 111	2 858	3 426
30–34	24 513	22 470	3 228	3 777
35–39	29 907	27 036	3 422	3 767
40–44	35 924	32 984	3 487	3 730
45–49	44 526	41 564	3 657	3 744
50–54	58 014	54 621	3 705	3 744
55–59	62 829	60 968	3 745	3 910
60–64	73 569	72 732	3 624	3 783
65–69	78 856	79 571	3 764	3 911
70–74	84 286	84 190	3 662	3 820
75–79	57 418	56 099	3 620	3 798
80–84	34 868	30 289	3 363	3 637
85–	26 334	19 050	3 010	3 317
Samtliga	633 049	602 685	3 569	3 775

■ Antal personer som fått utbetalning från högkostnadsskyddet år 2018

Totalt fick år 2018 drygt 1,2 miljoner individer ersättning från högkostnadsskyddet där det ersättningsgrundande beloppet överstigit 3 000 kronor. I genomsnitt

betalade Försäkringskassan ut knappt 3 600 kronor för kvinnor och 3 800 kronor för män.

Regler 2018

Tandvården är avgiftsfri för barn och unga upp till och med det år de fyller 22 år. Från det år personer fyller 23 år lämnas statligt tandvårdsstöd för tandvårdsåtgärder. Tandvårdsstödet består av tre delar, allmänt tandvårdsbidrag, särskilt tandvårdsbidrag och ett högkostnadsskydd.

Det allmänna tandvårdsbidraget ska stimulera regelbundna besök hos tandläkare och är främst tänkt att användas för undersökningar och förebyggande tandvård. Bidraget är på 300 kronor per år från och med det år man fyller 30 till och med det år man fyller 64 och 600 kronor per år från och med det år man fyller 23 till och med det år man fyller 29 samt från och med det år man fyller 65.

Särskilt tandvårdsbidrag är ett bidrag som kan användas av patienter som har vissa sjukdomar eller funktionsnedsättningar som medför en risk för att tandhälsan

försämras. Det särskilda tandvårdsbidraget är på 600 kronor per halvår och kan endast användas till förebyggande tandvårdsåtgärder som exempelvis undersökning och tandrengöring.

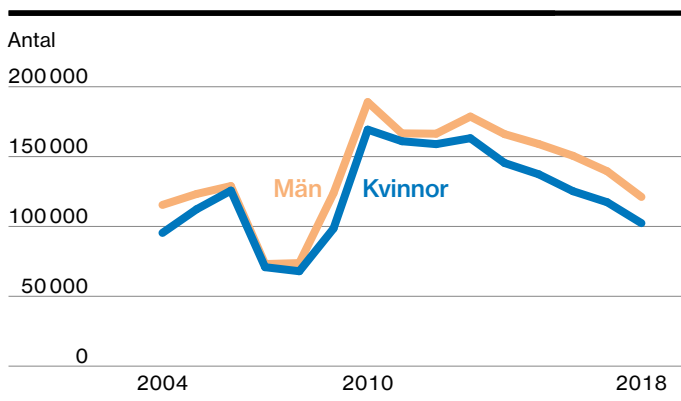
Högkostnadsskyddet innebär att personer som har större kostnader för tandvård inte behöver betala hela kostnaden själv. Högkostnadsskyddet beräknas under en ersättningsperiod om högst 12 månader. Om en patients kostnad under en ersättningsperiod inte överstiger 3 000 kronor utgår ingen ersättning från högkostnadsskyddet. Om kostnaden överstiger 3 000 kronor men inte 15 000 kronor ersätter Försäkringskassan 50 procent av den del som överstiger 3 000 kronor. Om kostnaden överstiger 15 000 kronor ersätter Försäkringskassan 85 procent av kostnaden som överstiger 15 000 kronor.

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning betalas ut till personer som deltar i arbetsmarknadspolitiska program.

■ Antal mottagare av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning beslutas och betalas ut av Försäkringskassan, men kostnadsansvaret ligger hos Arbetsförmedlingen. Under år 2018 fick drygt 223 000 personer aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Det var fler män än kvinnor som fick dessa ersättningar.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16–24 ¹	14 532	22 243	209	218
varav				
utvecklingsersättning	11 105	17 004	104	104
aktivitetsstöd	4 284	6 429	462	488
25–29	11 895	15 910	333	368
30–34	10 685	12 843	342	395
35–39	10 935	11 392	383	437
40–44	10 990	10 641	415	464
45–49	11 136	10 629	463	491
50–54	11 324	11 613	499	533
55–59	10 077	11 698	521	572
60–	9 353	11 815	560	604
Samtliga	100 927	118 784	422	451

¹ Antalet för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning summerar inte till antalet för åldersgruppen 16–24 år. Detta beror på att en person både kan ha fått utvecklingsersättning och aktivitetsstöd under året. Summan för åldersgruppen 16–24 år anger dock unika individer som har fått någon av dessa ersättningar under året.

■ Antal mottagare av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning år 2018

Av mottagarna av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning var 46 procent kvinnor och 54 procent män. Totalt betalades det ut 11,2 miljarder kronor

i aktivitetsstöd och utvecklingsersättning under år 2018, varav 45 procent till kvinnor och 55 procent till män.

Regler 2018

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning kan betalas ut till den som via Arbetsförmedlingen deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Exempel på program är jobb- och utvecklingsgarantin, arbetspraktik och stöd till start av näringsverksamhet. Deltagare som uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning får aktivitetsstöd med högst 910 kronor per dag (760 kronor efter de första 100 dagarna) och lägst 365 kronor per dag år 2018 vid program på heltid. Deltagare som har fyllt 25 år och inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning får aktivitetsstöd på garantinivån 223 kronor per dag år 2018 vid program på heltid.

Deltagare som har fyllt 18 år men inte 25 år får i regel utvecklingsersättning i stället för aktivitetsstöd på garantinivå om de inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning. Personer som får utvecklingsersättning får från och med 1 juli 2018 antingen 158 kronor per dag eller 57 kronor per dag. Det högre beloppet betalas ut till de som har gymnasieexamen eller har fyllt 20 år och deltar i studiemotiverande insatser eller omfattas av ett utbildningskontrakt. Utvecklingsersättningen är till skillnad från aktivitetsstödet en skattefri ersättning.

Etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning

Etableringsersättning och tilläggförmånerna till etableringsersättning kan betalas ut till personer som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Ålder	Antal mottagare		Andel med etableringstillägg, procent		Andel med bostadsersättning, procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-19	27	75	30	1	26	36
20-24	5 441	8 205	28	3	13	44
25-29	7 632	8 840	51	13	9	47
30-34	7 938	8 016	63	34	6	36
35-39	6 603	6 289	69	50	5	26
40-44	4 638	4 608	69	58	5	20
45-49	3 220	3 496	64	59	6	17
50-54	2 247	2 381	50	57	10	15
55-59	1 482	1 563	33	48	12	13
60-	1 010	1 126	31	10	20	13
Samtliga	40 238	44 599	55	32	10	33

■ Antal mottagare av etableringsersättning år 2018

Av mottagarna av etableringsersättning var 47 procent kvinnor och 53 procent män. Totalt betalades det ut knappt 4,9 miljarder kronor i etableringsersättning under år 2018, varav 46 procent till kvinnor och 54 procent till män.

Andelen mottagare med etableringstillägg var störst i åldrarna 30-49 år,

vilket förklaras av att det i dessa åldrar är vanligast med hemmaboende barn. I alla utom den äldsta åldersgruppen är andelen med bostadsersättning högre bland män. Det beror på att det är vanligare att män bor ensamma.

Födelseregion	Kvinnor	Män	Samtliga
Övriga Europa ¹	402	224	626
Afrika söder om Sahara	7 948	7 846	15 794
Asien utom Mellanöstern	3 046	2 649	5 695
Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet	28 647	33 698	62 345
Övriga eller okänd	195	182	377
Samtliga	40 238	44 599	84 837

¹ Europa exklusive Norden och EU:s 28 medlemsstater.

■ Antal mottagare av etableringsersättning år 2018 efter födelseregion

De flesta mottagarna av etableringsersättning kommer från Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet samt från Afrika

söder om Sahara. Totalt 92 procent av mottagarna kommer från dessa regioner.

Regler 2018

Etableringsersättning kan betalas ut till den som via Arbetsförmedlingen deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Ersättningen är 308 kronor per dag om personen deltar i aktiviteter på heltid. Under den tid en nyanländ deltar i kartläggning och medverkar till att upprätta en individuell handlingsplan i sitt program får hen dock 231 kronor. När kartläggningen är klar och handlingsplanen har upprättats startar den tid i programmet då deltagaren kan få 308 kronor.

Den som är anvisad till programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan även få etableringstillägg

eller bostadsersättning. Etableringstillägg kan beviljas till den som har hemmaboende barn upp till 20 år. Ersättningen per månad är 800 kronor per barn som är under 11 år och 1 500 kronor per barn som är 11–20 år. Etableringstillägget kan betalas ut för högst tre barn. Tillägget beviljas per hushåll. En person som deltar i programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och som bor ensam i egen bostad kan få bostadsersättning. Som mest är bostadsersättningen 3 900 kronor per månad.

Etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning är skattefria ersättningar.

Publicerat av Försäkringskassan

I denna förteckning finns de statistik- och analyspublikationer som har publicerats elektroniskt av Försäkringskassan under 2018.

Publikationerna kan laddas ner via Försäkringskassans webbplats www.forsakringskassan.se.

Barn, familj och funktionsnedsättning

Uttaget av föräldrapenning skiljer sig beroende på inkomst (Korta analyser 2018:4)

Var femte personlig assistent är en nära anhörig (Korta analyser 2018:2)

Familj och arbete under småbarnsåren. Hur använder föräldrar förskola och föräldraförsäkring? (Socialförsäkringsrapport 2018:9)

Anhöriga till personer med statlig assistansersättning. En beskrivning av anhöriga som personliga assistenter, mottagare av personlig assistans och assistansersättningen (Socialförsäkringsrapport 2018:5)

Barn och föräldrar i socialförsäkringen. Rapport från forskarseminarium i Umeå 17–18 januari 2018 (Socialförsäkringsrapport 2018:4)

Föräldraskapsideal och deras förverkligande. En forskarrapport om föräldrars uppfattning om vad som underlättar och förhindrar ett delat föräldraskap i Sverige (Socialförsäkringsrapport 2018:3)

Felaktiga utbetalningar av tillfällig föräldrapenning (Socialförsäkringsrapport 2018:1)

Aktivitetssättning vid förlängd skolgång (Rättslig kvalitetsuppföljning 2018:3)

Barnhushållens ekonomi – resultatindikatorer för den ekonomiska familjepolitiken 2018 (Svar på regeringsuppdrag 2018-06-13)

Sjukförmåner

Färre män än kvinnor vårdar svårt sjuka närstående (Korta analyser 2018:5)

Lägst sjukfrånvaro i små välfärdsföretag (Korta analyser 2018:3)

Storlek på arbetsplatsen påverkar sjukfrånvaron mer än driftsform (Korta analyser 2018:1)

Analys av det förstärkta samarbetet för sjukskrivna (Socialförsäkringsrapport 2018:11)

Vad händer efter avslutad sjukpenning? Sysselsättning och försörjning för de som får avslag eller avslutar sjukpenning dag 180–365 (Socialförsäkringsrapport 2018:8)

Aktivitetsersättning vid förlängd skolgång. En fördjupad bild av utvecklingen över tid och Försäkringskassans handläggning (Socialförsäkringsrapport 2018:7)

Sjukfrånvaron på svensk arbetsmarknad. Sjukskrivningar längre än 14 dagar och avslut inom 180 dagar i olika branscher och yrken (Socialförsäkringsrapport 2018:2)

Statistikbilaga till Socialförsäkringsrapport 2018:2

Särskilt högriskskydd (Rättslig kvalitetsuppföljning 2018-04)

Förutsättningar för utbyte till sjukersättning eller aktivitetsersättning i långa sjukfall (Rättslig uppföljning 2018:1)

En differentierad handläggning av sjukpenningen (PM 2018:8)

Försäkringsmedicinska utredningar (FMU) inom sjukförsäkringen (PM 2018:4)

Återrapportering Ersättning för höga sjuklönekostnader till arbetsgivare (Svar på regeringsuppdrag 2018-06-25)

Uppföljning av sjukfrånvarons utveckling 2018 (Svar på regeringsuppdrag 2018-06-08)

Utvecklade utredningar inför beslut om aktivitetsersättning och förstärkta insatser för unga med aktivitetsersättning (Svar på regeringsuppdrag 2018-02-27)

Försäkringskassans svar på regeringsuppdrag att stärka sjukförsäkringshandläggningen för att åstadkomma en välfungerande sjukskrivningsprocess (Svar på regeringsuppdrag 2018-02-21)

Arbetsresor i stället för sjukpenning (Svar på ISF-rapport 2018-01-31)

Övriga

Socialförsäkringen i siffror 2018

Social Insurance in Figures 2018

Årsredovisning 2018

Budgetunderlag 2019–2021

Utgiftsprognos oktober 2018

Utgiftsprognos juli 2018

Utgiftsprognos maj 2018

Utgiftsprognos februari 2018

Utgiftsprognos januari 2018

Förändringar inom socialförsäkrings- och bidragsområdena från 1968–

Analys av det förstärkta samarbetet för sjukskrivna (Socialförsäkringsrapport 2018:11)

Ett interventionsprojekt för att förbättra bemötandet av och stödet till chefer vid arbetsrehabilitering, rekrytering och anställning av personer med psykisk ohälsa (Socialförsäkringsrapport 2018:10)

Utvärdering av omorganisationen av Försäkringskassans kundcenterverksamhet (Socialförsäkringsrapport 2018:6)

- Kontrollutredares beslut om rätten till ersättning
(Rättslig kvalitetsuppföljning 2019:5)
- Försäkringstillhörighet och sjukpenninggrundande inkomst i ärenden om sjukpenning och föräldrapenning (Rättslig kvalitetsuppföljning 2018:5)
- Återkrav- Utredning och bedömning av återbetalningsskyldighet och eftergift
(Rättslig kvalitetsuppföljning 2018:2)
- Förändringsledning inom Digisjuk – Hur arbetade projektet med att förbereda verksamheten på förändringarna? (PM 2018:7)
- Rättsliga kvalitetsuppföljningar 2014–2017 – en metastudie (PM 2018:6)
- Temperaturmätning: implementering av Inriktning 2021 i Försäkringskassans kärnverksamhet (PM 2018:5)
- Försäkringskassans kontrollarbete – Kartläggning och förslag på fortsatt arbete
(PM 2018:3)
- Förslag om att använda verksamhetslogik som modell (PM 2018:2)
- Nuläge med Verksamhetsutvecklingsprocessen (PM 2018:1)
- Utökad information om tandvårdsstöden (Svar på regeringsuppdrag 2018-08-20)
- Försäkringskassans utvecklingsarbete inom elektroniskt informationsutbyte med hälso- och sjukvården
(Svar på regeringsuppdrag, Delredovisning 2018-06-15)
- Bättre dialog mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården – Försäkringskassan och Socialstyrelsen
(Svar på regeringsuppdrag, Delredovisning 2018-06-13)
- Lönegaranti och utbetalande myndighet (Svar på regeringsuppdrag 2018-03-19)
- Allmänna ombudet för socialförsäkringen – Årlig rapport 2017 (2018-02-28)
- Uppföljning av samordningsförbundens insatser
(Svar på regeringsuppdrag 2018-02-27)
- Statistik inom det internationella området (Svar på regeringsuppdrag 2018-02-23)
- Försäkringskassans svar på regeringsuppdrag om uppföljning av tidigare regeringsuppdrag om tillämplig lagstiftning
(Svar på regeringsuppdrag 2018-02-19)
- Samlad redovisning avseende villkor 1 och 2 2017
(Svar på Regeringsuppdrag 2018-02-12)
- Ökad anslutning Mina Meddelanden (Svar på regeringsuppdrag 2018-02-12)
- Årlig redovisning av Försäkringskassans miljöledningsarbete
(Svar på regeringsuppdrag 2018-02-12)
- Försäkringskassans analys och bedömning av informationssäkerheten i den egna verksamheten (Svar på regeringsuppdrag 2018-01-29)
- Försäkringskassans delrapportering av regeringsuppdrag att analysera de konsekvenser av ett brittiskt utträde ur EU som berör Försäkringskassans verksamhet (Svar på regeringsuppdrag 2018-01-29)

” Av alla dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn, som betalades ut under 2018, tog männen ut 36 procent.

Läs mer på sida 26 →

Socialförsäkringen i siffror 2019

Socialförsäkringen är ett naturligt inslag i de flestas liv. Den har stor betydelse inte bara för människors trygghet och välfärd, utan också för samhällsekonomin. År 2018 omfattade utgifterna för de försäkrings- och bidragssystem som administrerades av Försäkringskassan totalt 225 miljarder kronor, vilket motsvarar knappt 5 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP).

Försäkringskassan ger årligen ut *Socialförsäkringen i siffror* som med statistik och kommentarer redovisar en stor del av de försäkringar och bidrag som administreras av Försäkringskassan. Dessa försäkringar och bidrag beskrivs i tabeller, diagram och kartor utifrån områdena socialförsäkringens mottagare, socialförsäkringens finansiella omfattning, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning, ekonomisk trygghet vid sjukdom samt för annan utbetalning.
